Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2023. október 11., szerda
LXXV. évfolyam
232. (21503.) sz.
Ára: 4 lej
(előfizetőknek 2,26 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Felhívni a figyelmet Nagysármásra

Magyar napok másodszor is

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Rendkívül gazdag és változatos műsorral tartottak – immár másodszorra – magyar napokat a mezőségi Nagysármáson. Az ünnepi istentiszteletet, amelyen az aradi vértanúkról emlékeztek meg, koszorúzás követte a templom előtti kopjafánál. A nap eseményei közé tartozott, hogy Kolcsár Károly parlamenti képviselő irodát nyitott a polgármesteri hivatalban, ahol a Székely Gazdaszervezetek Országos Szövetsége is helyet kapott.

Bodolai Gyöngyi

A település könyvtárában Murányi Sándor Olivér író mutatta be két kötetét. Délután szemet, szívet gyönyörködtető népdal- és néptánctalálkozó helyszíne volt a művelődési otthon, utána nótázás, koncertek következtek, majd szüreti mulatsággal ért véget a rendezvény. A magyar napok szervezője, lelke és vezetője Trombitás Jolán alpolgármester, a helyi RMDSZ elnöke, a Sárma hagyományőrző csoport vezetője volt munkatársaival együtt. Az ünnepségen részt vett Botezan Valer polgármester is. Különös varázst adott a sármási rendezvényeknek játékával a helyi fúvószenekar is, amelynek tagjai kezdettől jelen voltak a magyar napon.

Bibliai igével – „De mi nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elvesszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk” (Zsidókhoz 10.39) – indította prédikációját *Gál József*, Kissármáson is szolgáló református lelkész.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Elkezdődött az Illatszertár próbafolyamata

Szeptember 30-án vette kezdetét a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház szilveszteri előadásának próbafolyamata. A hollywoodi produkciók alapjául szolgáló magyar vígjátékot 75 évvel a mű első, marosvásárhelyi premierjét követően mutatja be a Tompa Miklós Társulat.

2.

Tanácskoztak az újságírók

A hétvégén Szovátán tartotta éves közgyűlését a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete (MURE), ahol a bejelentkezők szakmai tanácskozásokon, szakelőadásokon vehettek részt, és díjazták a szakma legjobbjait.

7.

Mi a teendő, ha folyik a gáz a tömbházlakásokban vagy a folyosón?

Amennyiben a Delgaz Grid Rt.-hez bejelentés érkezik, hogy valamelyik belső földgázvezetéknél egy tömbház lépcsőházában folyik a gáz, akkor azonnal a helyszínre küldenek egy karbantartó csapatot, hogy ellenőrizze, hogy valós-e a bejelentés.

8.

OKTÓBER

11., szerda

A Nap kel 7 óra 34 perckor, *lenyugszik* 18 óra 44 perckor. *Az év* 284. napja, *hátravan* 81 nap.

Isten éltesse!

Ma **BRIGITTA** és **GITTA**, holnap **MIKSA** napja.
MIKSA: eredetileg a régi magyar Mik-kel kezdődő keresztény nevek kicsinyítő képzős alakja, legvalószínűbb, hogy a régi magyar Mikhál származéka. Később a Maximilián magyarítására használták.

IDŐJÁRÁS

Napos idő
Hőmérséklet:
max. 20 °C
min. 4 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. október 10.

1 EUR	4,9656
1 USD	4,6810
100 HUF	1,2808
1 g ARANY	279,7834

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

A Mureş Mall a MOGYTTE tulajdonába került

A napokban kötött adásvételi szerződés alapján a Marosvásárhely központjában levő Mureş Mall épülete a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem tulajdonába került. Nem hozták nyilvánosságra a vételárat, és a rektor csak annyit árult el a sajtónak, hogy fokozatosan változtatják meg jelenlegi rendeltetését, a megürült helyiségeket pedig oktatási célra fordítják. Szándékukban áll a meglévő épület befejezetlen szárnyát is megépíteni, ahol egyetemi oktatóközpont lesz. Az orvosi egyetem korábban megvásárolta a szomszédban, a Győzelem téren levő egykori postapalotát, illetve 2020-ban a Mărăşti utcai Romtelecom-épületet is.

Új ANL-s tömbház Nyárádszeredában

Nemsokára elkezdik egy, az országos lakásgazdálkodási alapból (ANL) megépítendő tömbház felépítését a nyárádszeredai Hársfa utca 7. szám alatt. Az épület a piac után az ún. Két víz közötti telken a jelenlegi halastó és a Nyárád közötti mintegy 30 árnyi, az önkormányzat tulajdonában levő területen lesz. A beruházást az ANL-alapból, állami költségvetésből valósítják meg, értéke mintegy 10 millió lej. A hivatal önrésze 1.837.985 lej, amiből a közművesítést finanszírozzák. Ki kell építeni az oda vezető utcát, illetve a tömbház körüli parkolót, ugyanakkor az ivóvíz-, csatorna-, földgáz- és villamosenergia-hálózatot is az épületig kell vinni. A kivitelezési szerződést 2023. március 15-én kötötte meg az önkormányzat egy céggel, ezentúl a beruházótól függ, hogy mikor kezdik el és fejezik be a munkálatokat. Egyelőre ígéret van arra, hogy nemsokára kivonulnak a munkagépek. A városban még van két ANL-tömbház, és a régebbiek mellett a megépítendő kielégíti a helyiek lakásigényét. Eddig mintegy tíz család jelezte szándékát, és fogadnak további kérvényeket is. A lakásokat az ANL-program által meghatározott kritériumrendszer alapján ítélhetik oda az igénylőknek.

Ştiinţescu Maros-pályázat

A Marosszéki Közösségi Alapítvány, a Romániai–Amerikai Alapítvány és a Romániai Közösségi Alapítványok által működtetett, a Maros megyei vállalkozók által finanszírozott Ştiinţescu Maros pályázati programot hirdet diákoknak és tanároknak három kategóriában: Ştiinţescu Maros 6.0 alap a STEM oktatásért (50.000 lej), Ştiinţescu Maros-Uniprest 3.0 a fizikáért alap (30.000 lej), Ştiinţescu Maros-Richter 4.0 a kémiáért (26.000 lej) A jelentkezőknek egy szándéklevelet kell küldeni, amely felsorolja a pályázó céljait és az általa tervezett aktivitásokat, majd kitér a várható eredményekre, a következő kérdőíven keresztül: https://forms.gle/A9TzMeYU6VFE9t1t7. Második körben következik a projekt tényleges megírása és leadása; tartalmaznia kell egy pályázati ívet, egy költségvetési táblázatot és a projekt koordinátorának önéletrajzát, amelyeket a szervezet finantare.fcmures.org weboldalán kell feltölteni. A szándéknyilatkozatokat október 26-ig lehet feltölteni, a pályázatokat október 26. és november 17. között várják. November 3–4-én lesz egy műhelymunka a pályázókkal, majd november 18. és 24. között választják ki a nyertes pályázatokat, amelyeket 25-én közölnek az érintettekkel.

Hírszerkesztő: Vajda György

Hollywoodi produkciók alapjául szolgáló vígjátékot mutat be a Tompa Miklós Társulat

Elkezdődött az Illatszertár próbafolyamata

Szeptember 30-án vette kezdetét a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház szilveszteri előadásának próbafolyamata. A hollywoodi produkciók alapjául szolgáló magyar vígjátékot 75 évvel a mű első, marosvásárhelyi premierjét követően mutatja be a Tompa Miklós Társulat.

„1937-be repíti a nézőt a mese. A szerző nem idealizálja az akkori világot, igaz, hogy nem is ítélkezik felette. Mindennapi embereket sorakoztat fel – kispolgárokat. Hammerschmidt úr illatszertárában kis emberek élnek évek óta egymás mellett. Intrikálnak, furkálnak, harcolnak az érvényesülésért. Vágyaik megtörő ábrándok, reménytelenek, egyesek közülük már nem is ábrándoznak, csak kis piszkosságaikat folytatják” – írta Marosi Péter a marosvásárhelyi Szabad Szó 1948. április 16-i lapszámában a Székely Színház *Illatszertár* című előadásának alapjául szolgáló, azonos című darabról. Ugyanazon vígjátékról, amelyet 2023 decemberében szilveszteri előadásként tűz műsorára a legendás teátrum utódja, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata.

Szerzője, László Miklós (avagy Nikolaus Laszlo) színész, rendező, színpadi szerző, író, forgatókönyvíró Budapesten született 1903-ban, és New Yorkban hunyt el 1973 tavaszán. 1938-as emigrálásáig számos magyar filmben szerepelt, a budapesti Nemzeti Színházban 1934-ben bemutatott *A legboldogabb ember* című darabját a Magyar Királyi Akadémia irodalmi díjával ismerték el.

Az 1937-ben írt Illatszertár a legtöbbet játszott műve, amelynek alapján több hollywoodi film is született: 1940-ben a *Saroküzlet* (The Shop Around the Corner), 1949-ben *A jó kis nyarak* (In the Good Old Summertime), 1998-ban pedig a hat szakmai díjjal és nyolc jelöléssel kitüntetett *A szerelem hálójában* (You've Got Mail), utóbbi Nora Ephron rendezésében, Tom Hanks és Meg Ryan főszereplésével.

Az idei évad Illatszertár című produkciója a Mohácsi testvérek átiratában, Mohácsi János rendezésében kerül színpadra december 30-án a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagytermében – a vígjáték 75 évvel ezelőtti, első marosvásárhelyi bemutatója után.

A Tompa Miklós Társulat sajtóirodája

Rendőrségi hírek

Fiatal tolvajokat fogtak

Október 7-én a marosvásárhelyi rendőrség bűnüldöző osztályának munkatársai előzetes letartóztatásba helyeztek egy 17 és egy 24 éves fiatalt, ugyanakkor három helyen a bűnjelek lefoglalásáért házkutatást tartottak. Kiderült, hogy szeptember 11-én az egyik marosvásárhelyi lakás ablakát feltörve hatoltak be a házba, ahonnan aztán elloptak egy táskát 1500 lejjel és 100 euróval. A feljelentést követően a rendőröknek sikerült kézre keríteniük a gyanúsítottakat.

Ittasan és drogosan vezettek

Október 7-én reggel 6 órakor a marosvásárhelyi Bodoni utcában állítottak meg egy 18 éves koronkai gépkocsivezetőt, akit drogtesztnek vetettek alá. Kiderült, hogy tudatmódosító szereket fogyasztott. Október 8-án éjfélkor Dicsőszentmártonban a Győzelem (Victoriei) utcában egy 19 éves fiatalembert teszteltek, ő is drogot fogyasztott és úgy ült kormánykerék mögé. Mindkét fiatal ellen bűnvádi eljárást kezdeményeztek.

Autót lopott, jogosítvány nélkül vezette

Október 8-án este értesítették a rendőrséget, hogy Erdőszentgyörgyön elloptak egy gépkocsit. A helyi rendőrök 30 perc alatt elkapták a tettest. Kiderült, hogy a 22 éves sóváradi fiatalnak nem volt jogosítványa, úgy kötötte el a járművet. A tettest 24 órára őrizetbe vették, majd lopásért és jogosítvány nélküli vezetésért emeltek vádat ellene. *(v. gy.)*

RENDEZVÉNY

Tündérvár és istenháza

Ma 18 órától a marosvásárhelyi Studium HUB földszinti előadótermében (Bolyai tér 15.) vetítéssel egybekötött ismertetőn bemutatják Székely Árpád Tündérvár és istenháza című honismereti fotóalbumát. A nagy méretű fotóalbum a történeti Erdély és környékének (Máramaros, Bukovina, Olténia) kiemelt és kevésbé ismert épített örökségét: ódon templomait, festői hegykeretű várait és pompás várkastélyait foglalja össze 438 felvétel segítségével 348 oldalon. A rendezvény házigazdája az Erdélyi Kárpát Egyesület marosvásárhelyi szervezete.

Évfordulós vásárt tartanak a Vár sétányon

Október 13. és 15. között újra megszervezik a kézműves- és helyi termékek vásárát a marosvásárhelyi Vár sétányon (a vár előtti parkolóban és környékén). Hét évvel ezelőtt, 2016. október 14–16. között szervezték az első vásárt, azóta már harminc alkalommal gyűjtötték össze az árusokat. Eddig a szervezők adatai szerint több mint 200 őstermelő és kézműves hozta el portékáit a vásárokba.

Újra műsoron A tavasz ébredése

Október 15-én, vasárnap 19.30 órától a Kisteremben újra előadja a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata Frank Wedekind A tavasz ébredése című gyermektragédiáját. Rendező: Ricz Ármin. Szereposztás: Wendla – Lőrincz Ágnes, Menyus – Nagy István, Marci – Szélyes Ferenc, Márta – Somody Hajnal, Ilze – Biluska Annamária, Bergmann-né, Stiefelné – Szabadi Nóra, Hoborth igazgatónő, Tschira tiszteletes – P. Béres Ildikó, Stiefel, Álarcos úr – Adorjáni Nagy Zoltán. Fordította: Bányai Geyza. Dramaturg: Oláh Tamás. Zene: Pálfi Ervin. Díszlet- és jelmeztervező: Salamon Luna. Visual: Gáspárik Márton Pál. Díszlet- és jelmeztervező-asszisztens: Venczel Valentina. Jegyvásárlás a Nemzeti Színház nagytermi jegypénztárában (nyitvatartás hétköznapokon 9 és 19 óra között, telefonszám: 0365-806.865), a helyszínen előadás előtt egy órával, vagy a biletmaster oldalán: https://teatrunational.biletmaster.ro/.../A-tavasz-ebredese

A Boszorkány a Spectrumban

Október 17-én, kedden 19 órától a Spectrum Színházban, a Kaszás Attila Színház és a Spectrum Színház közös produkciójaként előadják Móricz Zsigmond Boszorkány című darabját. Szereposztás: Báthory Anna – Csutak Réka, Bethlen Gábor – Bogdán Zsolt, Boszorkány – Lőrincz Ágnes, Kancellár, püspök – Szarvas József, Jósika, Anna férje – Tatai Sándor. Zene: Kelemen László, jelmez: Takács Tímea, díszlet: Török Viola, fény- és hangtechnika: Incze Róbert, átdolgozta és rendezte: Török Viola. Helyfoglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon hétköznaponként 9 és 13 óra között, valamint 16 és 20 óra között. Jegyváltás a Spectrum Színház jegypénztárában.

A csizmás kandúr az Arielben

Több napon is játssza a marosvásárhelyi Ariel színház A csizmás kandúr című, tavaly bemutatott bábjátékot. A Sramó Gábor által rendezett, 4 éven felülieknek ajánlott előadás október 12-én és 13-án, csütörtökön és pénteken 9.30 és 11 órától lesz megtekinthető, míg október 15-én, vasárnap 11 órától. A mesét bábszínpadra írta Papp Melinda. Zeneszerző: Cseke Péter és Dull János, tervező: Matyi Ágota. Szereplők: Máthé Rozália, Halmágyi Éva, Bonczidai Dezső, Szabó Dániel, Cseke Péter, Dull János.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

A Cotroceni-palotában fogadta az államfő Volodimir Zelenszkij ukrán elnököt

A Cotroceni-palotában fogadta kedden Klaus Iohannis államfő ukrán hivatali kollégáját, Volodimir Zelenszkijt.

Az ukrán elnököt katonai tiszteletadással fogadták. Az eseményen az államfő mellett jelen volt Angel Tîlvăr védelmi miniszter, Luminiţa Odobescu külügyminiszter, Daniela Bârsan, Delia Dinu, Ion Oprişor, Bogdan Aurescu és Cosmin Marinescu elnöki tanácsadók, valamint Sandra Pralong államtanácsos. Az ukrajnai háború kitörése óta a mostani Volodimir Zelenszkij első romániai látogatása.

Az elnöki hivatal hétfői közleménye szerint a látogatás megerősíti, hogy Románia továbbra is feltétel nélkül támogatja Ukrajnát az Oroszország által indított háborúban. Emellett mutatja a két ország közötti kapcsolat különleges jellegét és potenciálját, illetve azt az igényt, hogy a felek a legmagasabb szinten vitassák meg a közös érdekű projekteket és témákat.

Az elnöki hivatal szerint Klaus Iohannis és Volodimir Zelenszkij bukaresti találkozója lehetővé teszi az Ukrajnát támogató romániai intézkedések elemzését, illetve a régió és a Fekete-tenger biztonsági helyzetének és az annak kezeléséhez szükséges lépéseknek a megvitatását.

Zelenszkij: hálásak vagyunk, amiért Románia katonai és humanitárius segítséget nyújtott Ukrajnának

A Klaus Iohannis államfővel közös keddi bukaresti sajtótájékoztatóján Volodimir Zelenszkij megköszönte Romániának az Ukrajna számára nyújtott katonai és humanitárius segítséget.

Az ukrán elnök külön köszönetet mondott a romániaiaknak szolidaritásukért.

Klaus Iohannis és Volodimir Zelenszkij kedden politikai nyilatkozatot írt alá, amely szerint a kétoldalú kapcsolatokat a stratégiai partnerség szintjére emelik.

Az ukrán elnök elmondta, hogy az új határátkelők megnyitásáról, a nemzeti kisebbségek helyzetéről és az ukrán F-16-os pilóták romániai kiképzésének felgyorsításáról tárgyalt a vendéglátójával. Beszámolója szerint a dunai biztonsági helyzetről is beszéltek Klaus Iohannisszal. (*Agerpres*)

A koalíciós pártok vezetői nemzeti egységkormány alakításával bízták meg Benjámin Netanjahut

Az izraeli kormánykoalícióban részt vevő jobboldali és ultraortodox pártok vezetői nemzeti vészhelyzeti egységkormány megalakításával bízták meg Benjámin Netanjahu miniszterelnököt keddi tárgyalásukon – jelentette a közszolgálati rádió.

A koalíció pártjainak vezetői egyhangúlag beleegyeztek a vészhelyzeti nemzeti egységkormány felállításába, és megbízták Netanjahut a nagykoalíció létrehozásával. A jobboldali Zsidó Erő nevű pártot vezető Itamár Bengvír nemzetvédelmi miniszter ugyanakkor tiltakozott az ellen, hogy az új pártok belépésével átalakítsák a biztonságpolitikai kabinetet.

Korábban a közvélemény-kutatások szerint már hónapok óta az ország legnépszerűbb pártjának számító, Beni Ganz vezette centrista Nemzeti Tábor nevű párt kifejezte szándékát a csatlakozásra. Nem kértek miniszteri tárcákat, de a katonai lépésekbe történő érdemi beleszólás érdekében új biztonságpolitikai kabinet felállítását sürgették részvételükkel.

A másik centrista párt, a Van Jövő (Jes Atíd) frakciójának egyik vezetője hétfőn azt közölte, hogy csak akkor lépnek be a háborús koalícióba, ha Netanjahu időlegesen elveszi Bengvírtől a nemzetbiztonsági, Becalel Szmotricstól pedig a védelmi tárcát. Korábban azt is követelték, hogy Bengvír és Szmotrics ne lehessenek a kormány tagjai, de ettől a feltételtől elálltak.

Avigdor Liberman, a jobboldali, ellenzéki Izrael a Hazánk párt elnöke hétfőn azt közölte, hogy csak akkor lépnek be az egységkormányba, ha a miniszterelnök a kamerák elé állva egyértelműen kijelenti, hogy célja a Hamász felszámolása, vezetőinek kiiktatása, és véget vet a velük kötött megállapodások korszakának. „Enélkül nincs értelme csatlakozni, nem szolgálunk fügefalevélként” – tette hozzá.

A Hamász nem tárgyal a túszokról a háború végéig

Iszmail Haníje, a Hamász iszlamista terrorszervezet vezetője bejelentette, hogy a háború végéig nem tárgyalnak a Gázai övezetbe hurcolt izraeli túszok sorsáról – jelentette a Walla izraeli hírportál kedden.

A Hamász vezetője, Iszmail Haníje kijelentette, hogy addig nem tárgyalnak a foglyokról, amíg a harcok tartanak. „Egyértelművé tettük a minket az izraeli foglyokkal kapcsolatban megkereső feleknek, hogy a háború végéig nem fogunk tárgyalni erről a kérdésről” – mondta.

Az izraeli rendőrség kedden arra kérte a lakosságot, hogy az eltűnt, valószínűleg Gázába hurcolt személyek mobileszközeit hagyják bekapcsolva, és ne szakítsák meg velük a kapcsolatot.

Izraelben a kibuc mozgalom vezetése az ország déli vidékein kialakult helyzetről tartott sajtótájékoztatóján azt mondta, hogy „jelenleg a halottak felkutatására, a temetési szertartások megszervezésére és az életben maradtak pszichológiai megsegítésére van szükség”.

„Ellenségeinkre mindenáron kíméletlen csapást kell mérnünk. Vissza kell állítani a biztonságot és a békés élet lehetőségét a határ mentén” – hangsúlyozta a mozgalom vezetése. Az izraeli hadsereg kedden bejelentette, hogy az elmúlt napon több tucat terroristát öltek meg a határ menti izraeli területeken, és befejezték a gázai határ melletti települések életben maradt lakóinak evakuálását.

Egy román állampolgár is életét veszítette az izraeli támadásokban

Egy izraeli állampolgársággal is rendelkező, az izraeli hadseregben szolgáló román állampolgár is életét veszítette az izraeli támadásokban – közölte hétfőn a News.ro jelentése szerint a román külügyminisztérium.

A hírportál szerint a bukaresti külügyi tárca üzenetben számolt be az izraeli hadseregben szolgáló, izraeli-román kettős állampolgár haláláról az X közösségi platformon. Mint írták, mélységesen elszomorítja őket a hír, és részvétüket fejezték ki az áldozat családjának. Hangsúlyozták továbbá, hogy Románia szolidáris Izraellel ezekben a nehéz időkben.

A román állampolgár halálhírét a Várnában tartózkodó Marcel Ciolacu kormányfő is megerősítette, aki nyomatékosan elítélte az Izrael elleni támadást, és részvétét fejezte ki az áldozatok családjának. (*MTI*)

Ország – világ

Elfogadták a szenátusi bizottságok a különnyugdíjakat szabályozó törvényt módosító javaslatokat

Keddi együttes ülésen a szenátus munkaügyi, jogi, védelmi és alkotmányossági bizottsága elfogadta a különnyugdíjakat szabályozó törvényt az alkotmánybírósági határozathoz igazító módosító javaslatokat. A jelentés 43 támogató, 7 elutasító szavazatot kapott, ketten tartózkodtak. Az ülésen a bizottsági tagok az ellenzék összes módosító indítványát elutasították, csak a kormánypártok közös javaslatait fogadták el. Az alkotmánybíróság augusztus 2-án a törvény több cikkét alkotmányellenesnek nyilvánította, és a jogszabályt visszaküldte a parlamentnek. A törvény várhatóan szerdán kerül az első megkeresett ház, a szenátus plénuma elé. (*Agerpres*)

Az EU humanitárius segélyt nyújt az afganisztáni földrengés túlélőinek

Az Európai Unió 3,5 millió euró kezdeti sürgősségi humanitárius segélyt hagyott jóvá az Afganisztánt szombaton sújtó földrengés által érintett lakosság legsürgősebb szükségleteinek kielégítésére – tájékoztatott az Európai Bizottság kedden. A brüsszeli közlemény szerint a megítélt összegből 2,5 millió eurót a már helyszínen dolgozó humanitárius partnerek kapják segélyező műveleteik folytatásához. Az EU továbbá az Európai Humanitárius Reagálási Kapacitáson keresztül, 1 millió euró értékben ajánl fel természetbeni segítséget dubaji humanitárius készleteiből – írták. Szombaton, az afganisztáni Herát városától 30 kilométerre északnyugatra 6,3-as erősségű földrengést észleltek. Az afgán katasztrófavédelmi minisztérium 2445 halálos áldozatról és 2000-nél több sérültről számolt be. (*MTI*)

Előre hozott választást akarnak a németek

Előre hozott szövetségi parlamenti (Bundestag-) választást akar a németek többsége egy kedden ismertetett felmérés szerint. A Bild című lapban közölt adatok szerint a német választók 57 százaléka támogatja az előre hozott választás gondolatát, és alig egyharmaduk, 31 százalékuk gondolja úgy, hogy a szociáldemokraták (SPD), a Zöldek és a liberálisok (FDP) koalíciós kormányának a törvényhozási ciklus tervezett végéig, 2025 őszéig hivatalban kell maradnia. Az Insa közvélemény-kutató intézet felmérésében a kormányzati politika öt területét vizsgálták. Kimutatták, hogy a választók leginkább a migráció és a menekültügy területén végzett munkával elégedetlenek: az irányváltást szorgalmazók aránya 59 százalék. (*MTI*)

A britek többsége a Brexitet okolja a nehézségekért

A britek jelentős többsége a brit EU-tagság megszűnését (Brexit) okolja személyes nehézségeiért és a gazdaságban mutatkozó bajokért – áll a kedden ismertetett legfrissebb átfogó felmérésben. A UK in a Changing Europe (Az Egyesült Királyság a változó Európában) nevű, elsősorban az Európai Unió és az Egyesült Királyság gazdasági-kereskedelmi kapcsolatrendszerének kutatására szakosodott elemzőház és a Public First nevű közpolitikai kutatócsoport közös vizsgálata szerint a felmérésbe bevont 4005 felnőtt brit állampolgár 52 százaléka úgy tartja, hogy a Brexit rosszul vagy nagyon rosszul végződött, és mindössze 9 százalék mondta azt, hogy az ország jól vagy nagyon jól járt a kilépéssel. (*MTI*)

Aktuális

Barbárok kora

Kaáli Nagy Botond

Vannak hajnalok, amelyekre emlékszünk, amelyekbe olykor beleremeg a világ. Vannak délutánok és esték, amelyek oly váratlan, hihetetlen és szomorú hírekkel sújtanak, amelyeket soha nem felejtünk el. Mindmáig emlékszem 9/11-re például: az azelőtti házibuliban bevásárolt brutál másnaposság okozta szenvedésben úgy véltük, filmet forgatnak, nem hittük el, hogy ez a valóság. Emlékszem az indonéziai cunamira, még senki sem tudta, hogy ha eltűnik a tenger, akkor futni kell. Ők sem. Azok a nevetve kagylót szedegető gyerekek mind meghaltak. Emlékszem a japán földrengésre. Akkor már hiába tudták, hogy mit kell tenniük, az óceán legtöbbjük számára nem hagyott egérutat: olyan erővel tört be a partvidékre, amely házakat és tömbházakat sodort el, teherszállító hajót pakolt a hídra, és berobbantotta azt a radioaktív borzalmat, amelyet Fukusimaként ismerünk. Mégis, a természeti katasztrófák – még ha nagyságrendjükben sokkal pusztítóbbak is – eltörpülnek az emberek okozta krízishelyzetek mellett. A 9/11-es élményre rárímel a több mint másfél évvel ezelőtti támadás: amikor arra ébredtünk, hogy Oroszország lerohanta Ukrajnát, a zöldhatáron átgázoló tankok mozgóképeivel voltak tele a híradók. És az a háború azóta is téma, azóta is folyamatban van, a mi helyzetünket pedig tovább súlyosbítja, hogy a határainkon, azok mellett, mögött zajlik, töménytelen pusztítást okozva: még nem telt el két év az invázió kezdete óta, és több százezren váltak földönfutóvá, illetve hunytak el a harcok következtében. A végeredmény pedig továbbra is kétséges, nem látható és még csak nem is érzékelhető.

A hét elején eggyel bővült a beleremegést okozó – szerencsére általunk csak közvetett módon szerzett – élmények sorozata. Percek alatt öntötte el a közösségi oldalak sokaságát, majd a konvencionális médiát is a Hamász Izrael elleni támadása. A döbbenet annak ellenére erős volt, hogy a forrongó állapot, a kirobbanásig feszülő konfliktus, az évtizedek óta éleződő helyzet közismert. Mégis hatalmas volt a meglepetés, amely azonnal számos kérdést szült, elsősorban a támadás váratlansága, ereje, mérete és sikere, valamint a támadók kegyetlensége okán. Középkorba illő képsorokat láthattunk arról, ahogyan a civil lakosságot gyilkolják halomra a támadók, ahogyan családokat szétszakítva szednek túszokat. Ahogy a viking hordák mészárolták le a kolostorlakó szerzeteseket, úgy támadtak rá egy zenei fesztivál résztvevőire, akiket válogatás nélkül lőttek halomra pár perccel a támadás megkezdése után. A válasz természetesen nem is maradt el, az izraeli ellentámadás megindult, a végkimenetele valószínűleg senki számára nem kétséges.

És mint mindig, mint a történelem folyamán minden egyes alkalommal, úgy most is a konfliktusban ártatlan civil lakosság szenvedte és szenvedi a legnagyobb veszteségeket. Anyagi szempontból mindenképp, emberi szempontból pedig valószínűleg, hiszen a budapestnyi területű Gázai övezetet uraló, a támadást jegyző szervezet lakóházakban, tömbházakban és az azok alatti alagutakban fészkel, ez pedig értelemszerűen a civil infrastruktúra szétbombázásához és számos, az eseményekben ártatlan ember életének kioltásához vezet. Nagy kérdés, hogy az újonnan kirobbant háború meddig fog tartani, elhúzódó konfliktus lesz-e, mint az ukrajnai, vagy villámháború, amely megtorolja a hagyományos hadviseléssel egy lapon nem emlegethető terrortámadást? A Hamász már békülne. De valószínűleg hiába. A puskaporos hordó ezúttal túl nagyot robbant.

Magyar napok másodszor is

(Folytatás az 1. oldalról)

A céltudatos élet fontosságát hangsúlyozva elsősorban a jelen lévő fiatalokhoz szólt, akiket arra biztatott, hogy legyenek céljaik, ideáljaik, és hitüket mindvégig megtartva, a nehézségeket legyőzve küzdjenek a kitűzött célok megvalósításáért. A lelkész kegyelettel idézte az aradi vértanúk emlékét.

A prédikációt követően *Bartha Erzsébet* aligazgató emlékezett a 174 éve kivégzett aradi mártír hősökre, áldozatukra, majd a fúvószenekar műsora következett, *Kiss Johanna Vivien* diáklány Faludi György Október 6. című versét szavalta.

A továbbiakban *Trombitás Jolán* alpolgármester háláját fejezte ki a vendégeknek, akik pozitívan válaszoltak a hívó szóra, hogy együtt ünnepeljék a helybeliekkel a második magyar napot: Novák Levente szenátornak, Kolcsár Károly parlamenti képviselőnek, Nagy Zsigmond alprefektusnak, Szabó Árpád megyei tanácsosnak, a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete elnökének és Sikó Lászlónak, az egyesület Mezőségért felelős falugazdászának, továbbá Botezan Valer polgármesternek, aki ezúttal is jelenlétével válaszolt a meghívásra, valamint az igét hirdető Gál József református lelkésznek.

– Örülünk, hogy sikerült megszervezni a második magyar napot, és megemlékezni hőseinkről, akik utolsó leheletükkel küzdöttek a magyar ügyért, a hazáért és a szabadságért – mondta az alpolgármester, aki ismertette a nap további programját. *Novák Levente* szenátor értékelte a nagysármási terveket és megvalósításokat, amelyek azt célozzák, hogy a helyi közösség otthon érezze magát, és megtalálja boldogulását. Elismeréssel szólt arról, hogy ezen a napon mennyi minden találkozik egymással: a történelmi emlékezet, a vallás, a munka, a kultúra és a tánc. Kolcsár Károly parlamenti képviselő köszönetet mondott a polgármesternek a jelenlétért és azért, ahogy a helyi közösség problémáit kezeli, majd a prédikációra utalva kifejtette, hogy nemcsak a gyászra kell gondolni, az aradi hősök kiállásából tanulva a mai napnak kell élnünk, és a jövőre kell gondolnunk. Harcolnunk kell a jogainkért, és ezt a küzdelmet meg kell vívnia mindenkinek a maga helyén és feladatkörében, hogy biztos jövőképet tudjunk tervezni, amivel sikerül itthon tartani a fiatalokat.

Bár nem ért magyarul, a helyi magyar közösség körében jól érzi magát azon az ünnepen, amikor találkozik a magyar nép történelme, kultúrája, hagyományai és szokásai, mondta beszédében *Botezan Valer* polgármester, aki elismeréssel szólt a magyar és nem magyar aradi tábornokok áldozatáról, majd a népek közötti megbékélés, a kultúra összekötő ereje, az egység, a szolidaritás, a közös segítségnyújtás fontosságát hangsúlyozta.

A nemzeti imát követően a jelenlévők megkoszorúzták a templom előtti kopjafát.

A program a polgármesteri hivatalban folytatódott, ahol Kolcsár Károly, az RMDSZ parlamenti képviselője irodát nyitott, hogy a helyi közösséghez közelebb legyen és segítséget nyújtson, ha a sármási gazdatársadalom képviselői azt igénylik. Botezan Valer polgármester értékelte a képviselő érdeklődését Nagysármás iránt, amit az elmúlt években a látogatásaival is igazolt, majd arra biztatta a helybeli lakosokat, hogy nemzetiségtől függetlenül vegyék igénybe ezt a lehetőséget, hiszen Kolcsár Károly Románia parlamentjének tagjaként minden lakos érdekeit képviseli.

Kolcsár Károly örömét fejezte ki az iroda megnyitásához kapott támogatásért, ami lehetővé teszi, hogy minél közelebb kerüljön a választóihoz, akiket a különböző döntéshozó fórumokon képviselnie kell, függetlenül a nemzetiségüktől. Többszöri látogatása során érett meg az elhatározás, hogy hasznos lenne közelebb kerülni a mezőségi lakossághoz, az önkormányzati képviselőkhöz a közvetlen párbeszéd érdekében, ahova politikustársait is szívesen látja.

Képviselői irodát is nyitottak a magyar napok alatt

Fotók: Bodolai Gyöngyi

Megbízatása kezdetétől az volt a célja, hogy elsősorban a mezőgazdászok, a vállalkozók és a vidéki lakosok érdekeit képviselje az egész megyéből. Ezért irodáját megosztja a három megyét átfogó és 30 tanácsossal működő Székely Gazdaszervezetek Egyesületével, ugyanis Nagysármáson, bár városi rangja van, sokan foglalkoznak mezőgazdasággal. Az irodát Sikó László, a Mezőségért felelős falugazdász fogja képviselni hetente egy alkalommal. A kabinetben tanácsadási szolgálatot indítottak a vállalkozók számára is. A helyi mezőgazdászoknak, akik szép számban vettek részt a Magyarok kenyere – 15 millió búzaszem című adománygyűjtésben, oklevelet adtak át.

A műsor érdekes színfoltja volt a *Murányi Sándor Olivér* székelyudvarhelyi származású, Csepelen élő íróval szervezett találkozó. A Csíksomlyóra tartó gyalogos zarándoklat alkalmával érkezett Molnár Levente operaénekessel Nagysármásra, ahol olyan fogadtatásban részesültek, hogy azóta is visszakívánkozik. Mint elmondta, a polgármesterrel is barátságot kötött, és azért tért vissza, hogy felhívja a figyelmet Nagysármásra, és személyesen is lelkesítse a polgármestert és az alpolgármester asszonyt, hogy ne adják fel, mert nagyon ügyesen összefogják a közösséget. A vendég két könyvét vitte el Sármásra, azzal a céllal, hogy a kortárs irodalmat népszerűsítse, ami megfigyelése szerint egyre népszerűbb az olvasók körében. Az egyik a Folyamtánc, amelyben a homoródfürdői hargitai medvék és szentendrei dunai harcsák között ingázó író érdekes történeteket mesél. Másik könyvében jó barátja, Böjthe Csaba árva gondozottjairól szóló történeteket írt meg Panasz helyett címmel. A könyvek bemutatóját érdekes beszélgetés követte.

A nagysármási magyar nap művelődési műsorának megnyitóján, amelyet *Székely Katalin*, a helyi RMDSZ alelnöke vezetett, Trombitás Jolán köszöntötte a meghívott együtteseket és a közönséget. Elmondta, hogy az egynapos rendezvény célja a magyar közösség mozgósítása, kimozdítása, hagyományaink felelevenítése, megtartása, továbbadása a fiataloknak, a magyar népzene, népdal, néptánc népszerűsítése. Ugyanakkor szeretnék ismertebbé tenni a három megye határán lévő Nagysármást a megyében, Erdélyben és a nagyvilágban, hiszen lakói sokszor úgy érzik, hogy senkihez nem tartoznak. A múlt évi néptánctalálkozót megemlékezéssel, istentisztelettel és szüreti mulatsággal bővítették. Az idén beiktatták a képviselői iroda megnyitását, egy kis irodalmat és a könnyűzenét is, hogy a fiataloknak kedveskedjenek. A CORAX együttessel régi slágerek felelevenítése mellett helyi fiatal tehetségeket is felkértek, hogy zenéljenek.

Beszédében a délutáni program megnyitóján ezúttal is köszöntötte a már említetteken kívül Ady István magyarfülpösi lelkészt és Ábrám Tibort, a marosvásárhelyi Kéknefelejcs Nótatársulat elnökét és énekeseit, Bodó Csabát és Gyárfás Kingát, akiknek fellépését örömmel fogadta a közönség.

A Járd ki lábam, járd ki most népzene- és néptánctalálkozó keretében elsőként a magyarói Csurgó együttes tehetséges fiatal táncosai léptek fel nagyon szép helyi népviseletben. Lovász Bernadett, Bugnár Zsolt és Lovász Jámbor Zsuzsanna tanítványai magyarói táncot adtak elő.

A marosludasi Hajdina néptáncegyüttes fiatal tagjai, Szász Nóra és Kovács Szabolcs Zoltán tanítványai vajdaszentiványi tánccal és magyarszentbenedeki mulatsággal, a Haricska zenekar és szólóénekese, Ambrus Szilvia magyarszentbenedeki nótacsokorral kedveskedett a közönségnek. Nagy tapsot kaptak a marosvásárhelyi Csillagfény együttes bravúrosan táncoló tagjai is. Lengyel Ildikó és Duka Szabolcs tanítványai kalotaszegi táncokat adtak elő.

Az aradi vértanúkra emlékezve Kozma Zsombor gyergyói harmonikásai régi katonanótákból és autentikus gyergyói népdalokból adtak ízelítőt.

A nagysármási Sárma csoport fellépése zárta a táncparádét.

A felejthetetlen nap a nótacsokorral, a könnyűzenével és a szüreti mulatsággal ért véget, amelynek szervezői és résztvevői minden elismerést megérdemelnek.

Magyarói lányok

Visszatér a képernyőre a Delta

Újra jelentkezik a ’70-es évek legnépszerűbb tudományos-ismeretterjesztő műsora. A Delta új részei október 21-től láthatók a Dunán. Fejős Ádám műsorvezető neves tudósokkal, művészekkel, ismert emberekkel keresi a válaszokat a minket körülvevő világ kérdéseire. Az adások egyedi látványvilágát a virtuális stúdió biztosítja.

Csaknem 60 évvel az első adás után megújulva tér vissza a közmédia egyik legrégebbi tudományos-ismeretterjesztő műsora a Dunára. A Delta első részét 1964. január 31-én láthatták a nézők, főcímének ikonikus zenéje és képsorai több generáció emlékezetébe vésődtek be. A szombati adások egy-egy kulcsfogalomra épülnek, mint például a „család”, az „ízek”, a „ritmusok” vagy az „erő”. Fejős Ádám, a közmédia meteorológusa, természettudós, zenész ismert művészekkel, szakértő vendégekkel a fizikai és érzelmi létünket meghatározó, a mindennapjainkat befolyásoló hétköznapi kérdésekre keresi a választ, szórakoztató jelenetekkel színesítve. A házigazda gyermekkorában nagy rajongója volt a Deltának. „Felemelő érzés részese lenni a kultikus műsor újjászületésének. Az egyediségét nemcsak a körülöttünk lévő világ bemutatásának módja és a témakínálat adja, hanem az egyedülálló látványvilág és vizuális trükkök, a fiataloknak mindezek további vonzerőt jelenthetnek. Őszintén remélem, hogy a megújult Delta az egész családot képes leültetni a televízió elé, mert korosztálytól függetlenül tartalmas szórakozást ígér” – mondta a műsorvezető. Fejős Ádám hozzátette, nagyon élvezte, hogy a témák illusztrálásában is szerepet kapott, és mások mellett James Bond és Toldi Miklós bőrébe bújhatott, de olyan is előfordult, hogy egy T-Rex elől menekült az egyik epizódban. A közmédia meteorológusa a többi között választ ad arra a kérdésre is, hogy valójában tudomány vagy jóslás-e az időjárás előrejelzése, valamint megvillantja zenész énjét, amikor dobbal szólaltatja meg az elefánt és az egér szívdobogását.

A műsor bebizonyítja, hogy a világunkban minden mindennel összefügg: a kulcsszavak által összekapcsolja a különböző tudományterületeket, művészeti ágakat, szakmákat. Az adásokban egymástól távol álló hivatások képviselői – fizikus, csillagász, segédpüspök, játékfejlesztő, fotóriporter, kiberbiztonsági szakértő, történész, széfrestaurátor – találkoznak, de egy fogalom mégis összeköti őket.

A Delta továbbra is meghökkentő információkkal szolgál a nézőknek. Kiderül például, hogy József Attila Altatójában ki volt „kis Balázs”, és végül megkapta-e „a távolságot mint üveggolyót”, valamint az is, hogy mennyire befolyásolják a zenét, a vallást és a testünk működését a ritmusok, és egy zeneszám segítségével megtanulhatják a szabályos újraélesztést. Megtudhatják, hogy Newton mit csinált „home office-ban”, továbbá azt is, hogy tényleg a szerencsén múlik-e, hogy a fej vagy írás játékban melyik oldalára esik az érme.

A sorozat a magyar televíziózás úttörőjeként az első műsorok között váltott színes technikára. A megújult Delta képi világa is jelentősen eltér minden korábbitól: az egyes epizódokban speciális technológiával készülő animációk, grafikák és különböző extra tartalmak jelennek meg, felvonultatva a virtuális stúdió sokoldalú lehetőségeit.

Delta – új évad október 21-től szombatonként 17.30-kor a Dunán.

Fejős Ádám Fotó: MTVA

Erről jut eszembe

Nem világrengető hír, van rengeteg más olyan esemény, történés, amely alapjaiban ki tudja mozdítani helyéről a földgolyót, háború, népirtás, éhhalál, természeti katasztrófa, amire kénytelenek vagyunk odafigyelni, de a média egy részének erre az információjára is felkapták a fejüket néhányan: a Gyimesekből, pontosabban a Hidegségből származik Magyarország legújabb szépségkirálynője, Blága Tünde. Idén ő fogja képviselni az anyaországot a Miss Universe világversenyen. Sokan örülnek neki, de alighanem nagyobb az ellendrukkerei tábora. Főleg Magyarországon, ahol a világhálós megnyilatkozások alapján jól érzékelhetően nő azoknak a száma, akiket irritál az erdélyi tehetségek sikere. Ha lehetne, valamiképpen akadályoznák az érvényesülésüket. Szerencsére a legjobbakban ott van a „csak azért is” elszántsága, itthon azt is hamar megtapasztalták, hogy akkor lehetünk igazán sikeresek, ha többet tudunk, jobb teljesítményt nyújtunk a többségieknél. Blága Tünde egyébként már tinédzserként kitűnt egy marosvásárhelyi szépségversenyen, azóta nagyon sokat tanult, dolgozott, művelődött, hogy az élre kerüljön. Talán nem ez indítja el mai jegyzetemet, ha nem éppen a Gyimes-völgyben, Borospatakán lennék ma, amikor ezzel az írással találkozik, kedves olvasó. De oda szólított a Gyimesi Skanzen Panzió szervezte művésztábor záróeseménye, az idei alkotótáborozás tárlatnyitója. Mindig örömmel mutatom be a művészetkedvelő közönségnek. Az évente megújuló művésztelep törzsvendégei és az újonnan hozzájuk csatlakozó festők, szobrászok, díszítőművészek kiváló alkotásokkal gyarapítják a tábor műgyűjteményét, örökítik meg ezt a szépséges kisrégiót.

Másfél évtizede jártam először Borospatakán, az történelmi léptékben nem hosszú idő, mégis nagyon sokat változott, fejlődött a település és környéke. Építkezésben, gazdálkodásban, elérhetőségben, életmódban, szemléletben. Az utóbbi különösen fontos. Mindig is kitartóak, dolgosak, fáradhatatlanok voltak a gyimesi emberek, viszonylagos elzártságukban konokul ragaszkodtak hagyományaikhoz, identitásukhoz is, de nem zárkóztak el az újtól, a haladás nyújtotta változásoktól. Feltételezésem szerint ez vitte annyira előre az ottani életvitelt, hogy lépten-nyomon elámulhatunk a megújulás jelein. Kezdetben tört szét a gépkocsi, amíg a köves, kátyús úton felkínlódtunk a skanzenig, pár éve már azon felül is kanyarog az aszfaltút. Ez csak egy a látványos megvalósítások közül. Az alkotótábort is létrehozó, működtető csíkszeredai Szász család következetes újító, fejlesztő, korszerűsítő igyekezete is jó példa volt az ott élők számára, hogy ötletelve, az esélyeket alaposan felmérve, de átgondoltan, merészen kell előre tekinteni, jobbat és többet nyújtani mindenkinek a maga terén. Ki gondolta volna, hogy e vadregényes táj is hirtelen felkerül a gasztronómia nemzetközi térképére?! Szászék bátorságának, a modern világ elvárásaihoz igazodó távlati gondolkodásának is köszönhető, hogy a Taste of Transilvania gasztrofesztivál már kétszer számos nagyhírű séfet, gasztroszakembert vonzott Borospatakára, és már határon túlról érkező különvonatot is szerveztek az iránta érdeklődők számára. Persze még sok szervezőmunkára, kreatív megoldásra lesz szükség, amíg nagyobb tömegek számára is vonzó lesz az odautazás s a Gyimesi Picula, de ilyen vonatkozásban is jó úton haladnak. A szemléletváltásra egy kisebb horderejű, szerényebb, de ugyancsak beszédes példát is felhozhatok. Még a művésztábor indítása idején Bálint Zsigmond fotóművészhez csatlakoztam az egyik kiruccanáson. A népéletet szenvedélyesen megörökítő marosvásárhelyi fotós a település felső felén, az erdő és a hegy felé vezető út mentén akadt egy ötgyermekes család jellegzetes gyimesi portájára. Az apa két fiával erdőmunkán volt, az anya, a nagymama és a három lány kenyeret sütött. Ez a kívülálló számára is izgalmas látvány, öröm látni a frissen sült, kívánatos kenyereket s a kenyérsütő asszonyok, lányok elégtételét. A napokban elővettem az akkor készült képet, s mintha máris éreztem volna a sütőkemence előtt a nagy tekenőben alig férő kilenc vert héjú, pirosan kerekedő kenyér illatát. Csillogott a sok boldog női szempár, egy hétre a mindennapi kenyeret már biztosították. Bálint Zsigmond később is nyomon követte a család sorsát. A fiúk egyetemet végeztek, mérnökké váltak. A lányok is elvégezték az iskolát, szakmát is tanultak. Először a legnagyobb ment ki Angliába. Utóbb a két kisebb is követte, hírlik, jól boldogulnak ott. A szülőkről nemigen tudok újdonságokat. Ha arra sétálok, távolról is látszik, takarosabb, módosabb a házuk, mint korábban. Hol a boldogság mostanában? Erre egyetlen jegyzetben már nem sikerül válaszolnom. A piculáját! (N.M.K.)

Egymásra találó első lélegzetek

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Hiszem, hogy nincsenek véletlen találkozások. Közel négy és fél évtized személyes, bűvös életkockáival tudom ezt igazolni, de azokkal a különleges történetekkel is, amelyeket tiszta lelkű, szelíd szavú emberektől mindegyre ajándékba kapok. A legutóbbit a vérbeli mesélők talentumával megáldott Marika néni osztotta meg velem egy Kovásznán született nem mindennapi szerelemről, amit az idő is csak erősíteni tudott. Az ismerkedés a brassói szülészet inkubátorában kezdődött, amin – helyhiány miatt – két túl korán érkezett apró jövevény osztozott.

– Mónika családja földvári volt, ő Brassóban, a kovásznai származású József pedig – akit mindenki Öcsiként ismert – Sepsiszentgyörgyön jött a világra, mindketten idő előtt, 1 kiló 20, illetve 40 dekával. A kicsi súlyuk miatt kerültek a brassói kórház ugyanazon inkubátorába. Egyik alkalommal, amikor az orvos bement hozzájuk, ámulva vette tudomásul, hogy Öcsi átölelte Mónikát. Be is hívta gyorsan az asszisztenseket, hogy lássák, hogy vigyáz az a csöpp fiúcska arra a parányi kislányra. A két gyermek édesanyja összebarátkozott a szülészeten, és azután is tartották a kapcsolatot, miután hazavitték a kicsiket. Odáig fejlődött ez a barátság, hogy Mónikát Öcsi szülei keresztelték meg. Öt év után, a kisfiú szüleinek válásával szakadt meg a kapcsolat. Azután Öcsit és négy testvérét egyedül nevelte rendkívül nehéz körülmények között az édesapjuk, aki Kovásznának volt a kéménysepőrje. Áldott jó ember volt, mindenki nagyon szerette, a gyermekeit is csak szépre, jóra tanította. 16 éves volt Öcsi és Mónika, amikor a fiú édesapja elhatározta, hogy felkeresi a keresztlányát. Fel is kerekedett József nevű fiával, azaz Öcsivel, hogy meglátogassa Sepsiszentgyörgyön Mónikát és azóta szintén egyedülállóvá vált édesanyját.

Akármennyire közhelyesen is hangzik, ez a történet a továbbiakban újra meg újra lekörözi a romantikus filmek fordulatait.

– A két család elkerülte egymást, de amíg Öcsi apja a vonatról leszállva elment megkeresni Mónikáékat, a fiatalok újra egymás mellé sodródtak, anélkül hogy tudták volna, ki kicsoda – folytatta a történetet Marika néni. Mivel találkozásuk pontos részleteit nem ismerte, felhívta a női főhőst, aki kedves, kacagó hangon idézte fel a sok mindent eldöntő pillanatot.

– A mozi előtt, a kerítésen ültem, amikor odajött hozzám egy ismeretlen fiú, és kért egy tüzet. Dugva már cigiztem akkoriban, így tudtam adni neki – érkezik a kiegészítés a vonal (és az országhatár) túloldaláról. Amikor a kérdező megköszöni a segítséget, tétovázás nélkül jön a válasz:

– Magának mindent, Marika néni, hiszen tudja.

Ezután ismét Marika néni mesél.

– Öcsi a férjem egyik tanítványa volt az iskolában – az ő bátorítására sikerült neki az öt testvér közül leérettségizni –, engem pedig a kovásznai moziból ismert, ahol dolgoztam, és ahova rendszerint ingyen beengedtem egy-egy vetítésre. Hálából gyakran hozott nekem és a mozigépésznek borvizet, 18 éves kora után pedig egy ideig ő is mozigépész lett, iskoláztattuk is ezen a téren, bár az eredeti végzettsége szerint kőműves volt. A sepsiszentgyörgyi látogatásból igazi egymásra találás lett, először a két egyedülálló szülő, aztán a fiatalok is egymásba szerettek, bár Öcsinek saját bevallása szerint már az első pillanatban erősen megtetszett a lány. Mónikáék Kovásznára költöztek, és a felnőttekből egy pár lett, két év múlva pedig a két tinédzser mostohatestvérből is. Alig pár hónapja éltek egy fedél alatt, amikor egyszer Öcsi megmutatta nekem Mónika fényképét, és kijelentette, hogy „Marika néni, én mindent el fogok követni, hogy ez a lány a feleségem legyen”.

– Gondolom, így is történt – szóltam közbe.

– 18 éves korukban már örök szövetségre léptek egymással, bár ezt nem tették hivatalossá. Jóban, rosszban, a legnagyobb anyagi nehézségek között is kitartottak egymás mellett. 21 éves korukban megszületett a lányuk, Szende Izabella. Kovásznán éltek továbbra is. Mónika egészségi okokból – a lábát érintő születési rendellenesség miatt, ami megnehezítette a járását – akkoriban nem dolgozott, Öcsi kőművesként kereste meg a család számára a napi betevőt. Hatodikos volt a kislányuk, amikor már sehogy sem jöttek ki anyagilag, ezért Mónika eldöntötte, hogy Magyarországon vállal munkát. Ki is ment Szigetszentmiklósra, ahol pincérként alkalmazták egy bárba, rövid idő múlva pedig a párjának is talált állást. Öcsi a szakmájában helyezkedett el, Mónika pedig a későbbiekben sok mindent kipróbált, volt minőségellenőr, dolgozott egy nagy szálloda konyhájában, de még öntödében is. Amíg mindkét szülő beleszokott az új életformába, a kislányuk a nagymamájával maradt itthon, egy év múlva azonban őt is kivitték magukhoz. Szendécske azóta leérettségizett, és jelenleg az állategészségügyben dolgozik Magyarországon. Az együttlétük első 31 esztendeje után, ezelőtt 5 évvel Mónika és Öcsi elhatározta, hogy oltár elé állnak. Amikor az eskető pap a templomi szertartás előtt felkészítőre hívta őket, azt mondták neki, hogy „mi már fel vagyunk készülve, mert mindazt, amit most megígérünk egymásnak, már be is tartottuk”.

A történet itt nem ér véget. Marika nénitől megtudom, hogy Öcsi nemrég belső vérzést kapott, egy hajszálon múlt az élete, akkora volt a vérveszteség. Párja a sérült lába ellenére kijelentette, hogy most rajta a sor, ezután kettejük közül egyedül ő dolgozik, a férfinak csak a felépülésre legyen gondja.

– Jobbacskán van már, de még nem jött meg a színe – mondta a telefonban pártfogójuknak, a szeretett Marika néninek Mónika. Hangjában egymásba fonódott a féltő szeretet és a remény. Úgy, ahogy sok évvel ezelőtt a steril üvegfalak mögött egy apró kisfiú és egy parányi kislány élete.

3P PÉNZ * PIAC *PROFIT

Szerkesztette: Benedek István

Állást váltana a következő egy évben a dolgozók 35 százaléka

Állást változtatna a következő egy évben a dolgozók 35 százaléka, miközben a munkáltatók 58 százaléka szerint a lassuló gazdasági növekedés miatt kevesebben mondanak fel – közölte globális kutatása alapján az EY hétfőn az MTI-vel.

Május és július között végezték a felmérést, amelybe 18.625 válaszadót (17.050 munkavállalót és 1575 munkáltatót) vontak be 22 országból és 25 iparágból. A vizsgált országok között található például Németország, Franciaország, Nagy-Britannia, az Egyesült Államok, Kanada, Argentína, India, Kína és Japán is.

A közlemény idézte Farkas Margitot, az EY munkaerő- és emberi erőforrással foglalkozó partnerét, aki elmondta, hogy a vállalatok jellemzően alábecsülik a kollégák lehetőségeit a munkaerőpiacon.

Hozzátették, hogy a munkáltatók és a munkavállalók között fontos kérdésekben vannak nézeteltérések. Példaként említették, hogy az EY felmérése szerint az alkalmazottak alig 54 százaléka ért egyet azzal a kijelentéssel, hogy a vezetők törődnek a beosztottjaikkal, miközben a döntéshozók 76 százaléka igaznak tekinti ezt az állítást. Arra a kérdésre, hogy a dolgozók érzik-e a megbecsülést, a munkavállalók 61, míg a munkaadók 81 százaléka felelt igennel. Hasonló a helyzet a dolgozók túlterheltségét illetően. Mindez azt jelzi, hogy a megkérdezett szervezetek vezetői jelentősen jobbnak látják a helyzetet, mint ahogyan azt a kollégáik megélik.

A foglalkoztatók és a szellemi munkát végző alkalmazottak igényei a távmunkát tekintve is merőben eltérnek. A munkavállalók fele maximum egy napot töltene az irodában egy héten, miközben a munkáltatók 47 százaléka legalább heti két-három napot preferál.

Továbbra is fennáll az a dilemma, hogy milyen mértékben befolyásolja a távoli munkavégzés a munkahelyi kapcsolatokat és a szervezeti kultúrát. Azonban már ismerik azokat a jól strukturált megoldásokat, amik a legjobbat hozzák ki a hibrid munkavégzés lehetőségéből – tette hozzá Farkas Margit. (*MTI*)

Az IMF nem változtatott idei globális gazdaságnövekedési előrejelzésén

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) kedden közzétett friss előrejelzésében a júliusi prognózisához hasonló idei globális gazdasági növekedéssel számol, de a jövő évre vonatkozó várakozását enyhén visszafogta.

Az IMF a globális hazai össztermék (GDP) 3 százalékos növekedését jelzi 2023-ra a World Economic Outlook (WEO) világgazdasági prognózisában, amit jövőre minimálisan lassuló, 2,9 százalékos bővülés követ majd. Előző, júliusi prognózisához képest az IMF nem változtatott idei globális növekedési várakozásán, de a jövő évit 0,1 százalékponttal rontotta. A globális GDP tavaly 3,5 százalékkal nőtt.

Kedden ismertetett prognózisában az IMF a fejlett gazdaságokban a tavalyi 2,6 százalékos növekedés után az idén 1,5 százalékos, jövőre 1,4 százalékos GDP-növekedést vár, az idei és a jövő évre vonatkozó előrejelzésén nem változtatott júliushoz képest.

Az Egyesült Államokban a tavalyi 2,1 százalékos növekedés után az idén is 2,1 százalékkal nőhet a GDP, ez 0,3 százalékponttal nagyobb a júliusban jelzettnél. 2024-ben 1,5 százalékos növekedés várható, ami 0,5 százalékponttal múlja felül a júliusban becsültet.

Az euróövezetben a tavalyi 3,3 százalék után idén 0,7 százalék lehet a GDP-növekedés, 0,2 százalékponttal kisebb a júliusban becsültnél, amit 2024-ben 1,2 százalékos növekedés követhet, 0,3 százalékponttal alacsonyabb a júliusban jelzettnél.

A tavalyi 1,8 százalékos németországi GDP-növekedést idén 0,5 százalék csökkenés követheti, 0,2 százalékponttal nagyobb a júliusban becsültnél. Az IMF szerint a német GDP jövőre 0,9 százalékkal nő, míg a júliusi előrejelzés jelentősebb, 1,3 százalékos növekedést valószínűsített 2024-re.

Az Egyesült Királyság gazdasági növekedése a tavalyi 4,1 százalékról idén 0,5 százalékra lassul, ami némileg kedvezőbb adat a júliusban várt 0,4 százaléknál. Jövőre 0,6 százalék lehet a gazdasági növekedés, elmarad a júliusban becsült 1 százaléktól.

A feltörekvő térségekben a tavalyi 4,1 százalék bővülés után 4 százalék lesz a GDP-növekedés idén és jövőre, a júliusi becsléshez képest az ideit nem változtatták, a jövő évit 0,1 százalékponttal rontotta az IMF.

Kínában a tavalyi 3 százalékos GDP-növekedés után az idén 5 százalékos, jövőre 4,8 százalékos növekedést várnak a jelentés összeállítói, az idei évit 0,2 százalékponttal, a jövő évit 0,3 százalékponttal rontották a júliusi becsléshez viszonyítva.

Indiában, ahol tavaly 7,2 százalékkal nőtt a GDP, idén és jövőre egyaránt 6,3 százalékkal bővül a gazdaság teljesítménye a kedden ismertetett új előrejelzés szerint. Az ideit 0,2 százalékponttal javították a júliusi becsléshez képest, a jövő évre várt növekedési előrejelzésen nem változtattak.

Oroszország GDP-je idén 2,2 százalékkal nőhet a júliusban becsült 1,5 százalékkal szemben, jövőre pedig 1,1 százalék lehet a gazdasági növekedés, ami kisebb a júliusban becsült 1,3 százaléknál. Az orosz GDP tavaly 2,1 százalékkal csökkent. Oroszországban a tavalyi 13,8 százalék után idén 5,3 százalék, jövőre 6,3 százalék infláció lehet. A munkanélküliség a tavalyi 3,9 százalékról idén 3,3 százalékra, jövőre 3,1 százalékra csökken.

A világkereskedelmi forgalom az idén 0,9 százalékkal nő, 1,1 százalékponttal kisebb mértékben a júliusban becsültnél. A jövő évre vonatkozó növekedési adatot 0,2 százalékponttal, 3,5 százalékra gyengítették. Tavaly 5,1 százalékkal bővült a világkereskedelmi forgalom.

Az olajár az idén júliusban vártnál 4,2 százalékponttal nagyobb mértékben, 16,5 százalékkal csökken, jövőre pedig a júliusban becsülthöz viszonyítva 5,5 százalékponttal jelentősebben, 0,7 százalékkal csökken. A Brent, a Dubai Fateh és a WTI olajtípusok árának a számtani átlaga 2022-ben 96,36 dollár volt, az idén 80,49 dollár, jövőre pedig 79,92 dollár lehet.

Idei inflációs előrejelzését a fejlett régiókban a júliusi 4,7 százalékról 4,6 százalékra, a jövő évit pedig 2,8 százalékról 3 százalékra változtatta az IMF, miután tavaly 7,3 százalék volt. A fejlődő régiókban a tavalyi 9,8 százalék után az idén – a júliusi becsléshez képest – 0,2 százalékponttal magasabb, 8,5 százalékos, jövőre 1 százalékponttal magasabb, 7,8 százalékos infláció várható.

A globális infláció a tavalyi 8,7 százalék után idén 6,9 százalék, jövőre 5,8 százalék lesz, a júliusi becsléshez képest az ideit 0,1 százalékponttal, a jövő évit 0,6 százalékponttal felfelé módosították. (*MTI*)

A közgazdasági Nobel-emlékdíj és kitüntetettjei

Claudia Goldin amerikai gazdaságtörténész, munkaügyi közgazdász kapta az idei közgazdasági Nobel-díjat – jelentette be hétfőn a Svéd Királyi Tudományos Akadémia. Az MTVA Sajtóarchívumának összeállítása a közgazdasági Nobel-emlékdíjról és az elmúlt tíz év kitüntetettjeiről:

A közgazdasági Nobel-emlékdíjat a svéd központi bank, a Svéd Nemzeti Bank (Sveriges Riksbank) alapította 1968-ban, fennállásának 300. évfordulója alkalmából. Célja az Alfred Nobel által alapított díjak kiegészítéseként a közgazdaságtudomány terén elért eredmények elismerése. Elnevezése hivatalosan: a Svéd Nemzeti Bank Alfred Nobel Közgazdaságtudományi Emlékdíja, amelyet a Svéd Királyi Tudományos Akadémia ítél oda.

A díjjal járó, Gunvor Svensson-Lundqvist tervezte érem előlapján a díjalapító portréját a többitől eltérő szögből ábrázolták. Alatta a svéd központi bank emblémája, két egymást keresztező bőségszaru, körben a Sveriges Riksbank till Alfred Nobels Minne 1968 (A Svéd Nemzeti Bank Alfred Nobel emlékére) felirat látható. A hátlapon a díjat odaítélő testület jelképe, Észak Csillaga látható a Kungliga Vetenskaps Akademien (A Svéd Királyi Tudományos Akadémia) felirattal. A kitüntetettek nevét a 66 milliméter átmérőjű, 18 karátos aranyból készült érme oldalába gravírozzák. Ez egyszer galibát is okozott: 1975-ben a szovjet Leonyid Kantorovics és az amerikai Tjalling Koopmans érmét a díj átadásakor véletlenül összecserélték. Erre csak akkor derült fény, amikor a két tudós már hazautazott, és hosszas erőfeszítésekbe telt, mire a tévedést orvosolni tudták. A kézzel írott svéd nyelvű diploma barna bőrbe kötött, egyedi tervezésű műalkotás, amely a kitüntetett nevét és az indoklást tartalmazza. A díjjal az idén tizenegy millió svéd korona összegű jutalom jár.

A díjat most 55. alkalommal ítélték oda, a 93 kitüntetett közül 26-an egyedül, 20 alkalommal ketten, 9 alkalommal hárman megosztva részesültek az elismerésben. Az eddigi legfiatalabb díjazott a francia-amerikai Esther Duflo, aki 2019-ben 46 évesen, a legidősebb az amerikai Leonid Hurwicz, aki 2007-ben 90 évesen kapta az elismerést. A ma élő legidősebb közgazdasági Nobel-emlékdíjas a 99 éves amerikai Robert Solow, akit 1987-ben tüntettek ki. A díjat eddig három nő kapta meg: 2009-ben az amerikai Elinor Ostrom, 2019-ben Esther Duflo és idén az amerikai Claudia Goldin.

A közgazdasági Nobel-emlékdíj esetén is van példa „családi" díjra: az első kitüntetett, az 1969-ben díjazott holland Jan Tinbergen öccse, Nikolaas Tinbergen 1973-ban megkapta az orvosi-élettani Nobel-díjat, az 1974-ben kitüntetett Gunnar Myrdal felesége, Alva Myrdal 1982-ben Nobel-békedíjban részesült. Négy éve Esther Duflo és férje, az indiai-amerikai Abhijit Banerjee – a díj történetének egyetlen házaspárjaként – kapta meg a közgazdasági Nobel-emlékdíjat.

A magyar születésű tudósok közül 1994-ben az amerikai John C. Harsanyit (Harsányi János, 1920-2000) ismerték el megosztott közgazdasági Nobel-emlékdíjjal „a nem kooperatív játékok elméletében az egyensúly-analízis területén végzett úttörő munkásságáért".

Az elmúlt tíz év közgazdasági Nobel-emlékdíjasai:

2013 – Az amerikai Eugene Fama, Lars Peter Hansen és Robert J. Shiller azokért az empirikus kutatásokért, amelyekkel – egymástól függetlenül – azt vizsgálták, hogyan lehet több évre előre jelezni a részvény- és kötvénypiaci árak változását.

2014 – A francia Jean Tirole a piaci erők elemzéséért, amellyel „rávilágított, hogyan kell értelmezni és szabályozni olyan iparágakat, amelyekben csak néhány erős cég tevékenykedik".

2015 – A brit-amerikai Angus Deaton a fogyasztás, a szegénység és a jólét területein folytatott kutatásaiért.

2016 – Az amerikai-brit Oliver Hart és a finn Bengt Holmström a szerződéselmélet területén folytatott kutatásaikért.

2017 – Az amerikai Richard H. Thaler a viselkedési közgazdaságtan területén folytatott kutatásaiért.

2018 – Az amerikai William D. Nordhaus és Paul M. Romer „a világgazdaság hosszú távú fenntartható növekedésével" kapcsolatos munkásságáért.

2019 – Az indiai-amerikai Abhijit Banerjee, a francia-amerikai Esther Duflo és az amerikai Michael Kremer a globális szegénység enyhítéséért végzett munkájáért.

2020 – Az amerikai Paul R. Milgrom és Robert B. Wilson az árverések mechanizmusának elméleti és gyakorlati kutatásában végzett munkájáért.

2021 – A kanadai David Card, az amerikai Joshua D. Angrist és a holland–amerikai Guido W. Imbens „az ok-okozati összefüggések elemzéséhez nyújtott módszertani hozzájárulásukért".

2022 – Az amerikai Ben S. Bernanke, Douglas W. Diamond és Philip H. Dybvig a bankok szerepének és a pénzügyi krízishelyzeteknek a kutatásáért.

Forrás: Wikipédia

Tanácskoztak az újságírók

MÚRE-díjazás Szovátán

A hétvégén Szovátán tartotta éves közgyűlését a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete (MÚRE), ahol a bejelentkezők szakmai tanácskozásokon, szakelőadásokon vehettek részt, és díjazták a szakma legjobbjait. A beszélgetéseken a szervezet szakmai kérdésein kívül elsősorban a kulturális sajtóról esett szó.

Vajda György

A rendezvény október 6-án, péntek délután *A kultúra sajtója* címmel tartott beszélgetéssel kezdődött, ahol *Szűcs László*, a MÚRE elnöke moderálásával a kulturális sajtó jelenlegi helyzete, a romániai magyar médiában betöltött szerepe került terítékre. Szó esett a szaklapokról, illetve a napilapok kulturális mellékleteiről, a műkritikáról és a szakoktatásról is. Az eszmecserén kiderült, hogy szükség van a megyéken átnyúló információcserére, szakkritikusok kinevelésére. Többek között ezért is döntött úgy a szervezet, hogy megalakítja a kulturális újságírás szakosztályt – amelynek szervezésével *Sarány Istvánt*, a Hargita Népe korábbi főszerkesztőjét bízták meg, azzal a céllal, hogy olyan tevékenységeket, találkozókat szervezzenek, ahol alkalmat teremtenek az adott szakterületen dolgozó kollégák találkozására, tapasztalatcseréjére, továbbképzésére.

A továbbiakban szó esett a közhasznúságról is, ugyanis hosszas ügyintézés után tavaly októberben sikerült elérni, hogy kormányhatározattal a MÚRE-t közhasznú egyesületté nyilvánították, így tagjai bizonyos feltételek teljesítése mellett nyugdíjpótlékot kaphatnak, ugyanakkor ez a státus kötelezettségekkel is jár. A beszélgetésen jelen volt *Csép Andrea* parlamenti képviselő, aki egyebek közt arról beszélt, milyen egyéb lehetőségeket kínál a közhasznúság, amelynek megtartása folyamatos odafigyelést, munkát igényel, és továbbra is támogatásáról biztosította a romániai magyar újságíró-társadalmat. Szombaton délelőtt rendkívüli közgyűlést tartottak, ahol módosították a működési szabályzatot. Délután, a Spectator Alapítvánnyal közösen tavaly indított sajtótörténeti sorozatot folytatva, az érdeklődők előadást hallgathattak meg Ligeti Ernőről, arról az erdélyi magyar íróról, publicistáról, szerkesztőről, a helikoni közösség tagjáról, aki sajnálatos módon a holokauszt áldozata volt. Emlékét *H. Szabó Gyula* moderálásával *Rózsafalvi Zsuzsanna* irodalomtörténész, a PIM kézirattárának vezetője, a Szent István Akadémia tagja és *Filep Tamás Gusztáv* irodalom- és eszmetörténész, publicista, a Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézetének kutatója elevenítették fel, hangsúlyozva a szerkesztőnek a korabeli újságíró-társadalomban betöltött szerepét, munkásságát.

A továbbiakban egyeztették a MÚRE és a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége között tervezett együttműködési megállapodást, aminek alapján az újságíró-szervezet képzőközpontként használhatja majd a Teleki Oktatási Központot, ugyanakkor arról is szó volt, hogy a médiát népszerűsítő közös oktatói programokat is kezdeményeznek. Az egyezményt a későbbiekben írják alá. A hagyománynak megfelelően az idén is több olyan kötetet ismertettek, amelyet az elmúlt évben a sajtóban dolgozó kollégák írtak, szerkesztettek, adtak ki. Bemutatták *Oláh-Gál Elvira* Nobile Officium II., *Sarány István* Vő Ágoston (művészeti album), *Szabó Gyula* Kriterion 50+, *Tóthfalussy Veress Éva* Életek az életet adó természet szolgálatában, *Tóth László* Sorsformálók (Erdélyi színterek – politikai spektrumok), *Kuti Márta* Írók, relikviák, emlékek, *Csermák Zoltán* Bölcsőnk a jövő (portrékötet Kiscsőszről), *Graur János* Sorsok könyve 2., *Bayer Dóra* Karmok erdeje, *Ferencz Melánia* Olvasóból korrektor, Szóbuborékok című kötetei, illetve *Szekernyés János* Erzsébetváros-monográfiáját, a MÚRE Fehér megyei riportkötetét, valamint a Barcasági füzetek (4-5.) címmel megjelent helyismereti kiadványokat.

A találkozó fénypontja az egyesület 2023. évi szakmai díjainak átadása volt. Az egyesület szabályzata szerint a tagság köréből érkező javaslatokat az igazgatótanács bírálja el, és így alakul ki az a lista, amely bizonyos kategóriákban díjazza az elmúlt év legjobbjait, a díjazott tevékenységeket is értékelve.

Az írott sajtó Szilágyi Aladár-díjasa *Miska Brigitta*, a Háromszék sporttudósítója lett. Érdemeit kollégája, Szekeres Attila méltatta. A pályakezdő újságírói munkájáért az idén Balló Áron-díjban részesült *Molnár Boglárka*, a maszol.ro munkatársa, akiről Borsi Balázs kollégája beszélt a jelenlevőknek. Egy különlegesebb díjat is átadtak, Benkő J. Zoltán-díjban részesült *Cseresnyés Zsuzsanna*, az RTV temesvári stúdiójának munkatársa, akit sokoldalú, kreatív televíziós vágói munkásságáért tüntettek ki, nyugdíjba vonult kolléganőjét Keresztes Péter, a stúdió fiatalabb munkatársa méltatta. Médiamenedzser-díjban részesült a 85 esztendős *Graur János*, akinek több évtizedes kitartó munkásságának köszönhetően sikerült megtartani a szórványban megjelenő *Temesvári Új Szó* című lapot, a bánsági magyarok anyanyelvükön megjelenő fontos írott hírforrását. Graur János újságíró, szerkesztő kiadóvezetői munkásságát Bartha Csaba, a temesvári rádió munkatársa méltatta. Az idén a rádiós díjjal azt az értékmentő munkát ismerték el, amelyet mind a kolozsvári, mind a marosvásárhelyi rádió munkatársai végeznek. Köztudott, hogy 1985-ben beszüntették a területi rádiókat, így a korábbi szalagok mostoha sorsra jutottak. Az 1990-ben újrainduló stúdiók az elmúlt több mint 30 év alatt is temérdek anyagot halmoztak fel, így igazi gondot jelent a történelmi dokumentációként is (már) hasznosítható, szalagra, CD-re rögzített anyag tárolása. Azért, hogy a múltat ne felejtsük el, a díjazottak emberfeletti munkával archiválták, illetve olyan műsorokat kezdeményeztek, amelyeknek keretében újra bemutatták az egykori „nagyjainkkal" – és nem csak – készített interjúkat, beszélgetéseket. A Kolozsvári Rádió Aranyhangok című műsoráért Majtényi Ágnes-díjjal jutalmazták *Maksay Magdolnát* és *Bács Máriát*, illetve a Marosvásárhelyi Rádió *Aranyszalagtár* című műsoráért *Bódizs-Kleindl Edithet*, *Szász Editet* és *Sármási-Bocskai Jánost*. Mindkét szerkesztőség rádiós kollégáit Rácz Éva, a kolozsvári rádió munkatársa méltatta.

A legnagyobb elismerés az életműdíj, amelyet olyan kollégának ítélnek oda, aki évtizedes munkásságával kiemelkedőt alkotott életpályája során. Az írott sajtó kategóriában ezúttal *Jámbor Gyula* szerkesztő, író, helytörténész, az aradi Jelen munkatársa vehette át a díjat. Érdemeit Bege Magdolna méltatta. Több évtizedes televíziós munkásságáért, és nem csak, az idén a MÚRE *Boros Zoltánt* díjazta. Volt kollégáját Simonffy Katalin, a MÚRE alelnöke méltatta. Többek között kiemelte, hogy Boros Zoltán nemcsak a televíziózásban, hanem az erdélyi magyar kultúrában is kiemelkedő személyiség. Életpályája regénybe illő. Középiskolai tanulmányai után, 1955-ben a kolozsvári Bolyai Tudományegyetemre felvételizett magyar nyelv és irodalom szakra, ahonnan három évvel később több társával együtt az ország minden egyeteméről kizárták, a diákság megfélemlítésére megrendezett '56-os „bűnök" megtorlását követően. Pár év kerülővel, egy egészségügyi technikum és sok muzsikálás után '62-ben sikeresen felvételizett Iaşi-ban a Zeneakadémiára. 1967-ben a kolozsvári Konzervatóriumban diplomázott. Szabadúszó zenészként folytatta, majd 1969–1971 között a Nagyváradi Állami Magyar Színház karmestere volt. Bodor Pállal 1970-ben a Siculus könnyűzene fesztiválon ismerkedett meg, aki a magyar tévéadáshoz hívta meg zenei szerkesztőnek. Így kezdődött el Boros Zoltán több mint három évtizedes tévés pályafutása, ahol zenei szerkesztőként, rendezőként, műsorvezetőként szinte minden műfajban kimagasló teljesítményt nyújtott a régi és az új magyar adásban. Olyan műsorokat kezdeményezett, amelyek teret adtak az erdélyi magyar zenei tehetségeknek a régi- és a népzenétől a dzsesszen át a rockig. 1986 után, amikor megszüntették a területi magyar rádióműsorokat és a délutáni tévéműsorokkal együtt a magyar adást, Boros Zoltánt az RTV román zenei szerkesztősége alkalmazta szerkesztőként, zenei rendezőként, és így tovább folytathatta zenei életünk népszerűsítését, a fesztiválok szervezését. Kevesen tudják, hogy a '89-es rendszerváltásig saját műsoraival együtt a tévé szalagtárában őrzött anyagok egy részét is kimentette. Oroszlánrésze volt az 1989 után induló magyar adás elindításában, ahol 2002-es nyugdíjazásáig főszerkesztőként dolgozott. Részt vett az audiovizuális törvény megalkotásában, tagja volt az első műholdas román televízió kuratóriumának. A MÚRE-ban a kilencvenes években alelnökként megszervezte az Audiovizuális Kollégiumot, a romániai magyar tévés, rádiós főszerkesztők tanácskozási fórumát, és elindította Drótposta néven a romániai magyar elektronikus média lapját. Csép Sándorral együtt a Duna tévé megalakulása előtt egy műholdas magyar televízióadás létrehozásáról gondolkoztak. Számos műsort, riportot, dokumentumfilmet készített, amelyeknek ma már óriási dokumentumértékük van. Dzsesszegyüttese van, zeneszerzőként is sokat alkotott, és sok fiatal zenészt is elindított a pályán. Egy igencsak zavaros korszak kultúr- és médiaharcosa volt.

Időnként a MÚRE Pro Amicitia-díjat is kézbesít olyan jeles romániai román személyiségeknek, akik munkájukkal hozzájárulnak a többség és a magyar kisebbség közötti mesterséges szakadék áthidalásához. Az idén a barátságdíjjal *dr. Adrian Majuru* történészt, antropológust, egyetemi előadótanárt, a Bukaresti Városi Múzeum kurátorát, menedzser-igazgatóját jutalmazták. A szakembert szintén Simonffy Katalin mutatta be a kollégáknak. Elmondta, Adrian Majuru 2004-ben humán földrajzból doktorált a bukaresti egyetemen. A nagydoktori címet 2011 és 2012 között a Román Akadémia Antropológiai Intézetében folytatott tanulmányainak köszönhetően nyerte el. Szakdolgozatában a további munkásságára jellemző irányként fogalmazta meg a több tudományágat ötvöző kutatások fontosságát. Egyetemi előadótanárként a Ion Mincu Műépítészeti Egyetemen mesteriző és doktoranduszhallgatóknak tart városi antropológiai kurzusokat, és ebben a témakörben folyóiratot is szerkeszt. Írásait több hazai irodalmi-művészeti folyóirat közölte. 2003-tól megjelent tucatnyi könyvének nagy olvasótábora van. Ezekben a Kelet és Nyugat olvasztótégelyeként jeleníti meg Bukarest múltját, és a Román Fejedelemségekbe több évszázada érkező görög, örmény, török, bolgár, albán, szerb kereskedők, mesteremberek, a Krím-félszigetről jövő tatárok, oroszok, az erdélyi magyar, német, zsidó és olasz emigráció történelem- és kultúraformáló szerepét. Idén augusztus 29-én Csíkszeredában nyitották meg *A magyar Bukarest. Egy szórvány története* című kiállítást, amelynek kezdeményezője és szervezője volt. A kiállítás arról is szól, hogyan jelentek meg a magyar iskolák, templomok, a magyar sajtó, a magyar orvosok, a magyar zenei élet a fővárosban, így ezzel is hozzájárult a két nemzet kultúrájának a közeledéséhez. Tudományos kutatói munkájáért és a nemzeti kulturális örökség megismertetéséhez, megőrzéséhez és gyarapításához való hozzájárulásáért 2019 decemberében a Kulturális Érdemrend lovagi fokozatával tüntették ki a kutatót, az idén „a szakmai kiválóságra épülő, népeink és az itt élő nemzetiségek közötti kapcsolatokra figyelő, fölöttébb szükséges munkásságát a MÚRE Pro Amicitia-díjjal ismerte el".

Fotó: Vajda György

Akkreditált képzések gazdák számára

Képzési lehetőségeket kínál gazdáknak a Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány (PAHRU) és a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete (SZGE). Agroturisztikai dolgozó, biogazda, méhészet és általános mezőgazdász témakörben mélyíthetik el tudásukat azok a székelyföldi gazdák, akik október 16-ig jelentkeznek az akkreditált képzések valamelyikére. Azok a gazdák is jelentkezhetnek, akik nem Hargita vagy Maros megyében élnek vagy tevékenykednek, ha vállalják a személyes részvételt a tanórákon, és az ezzel járó utazási és egyéb költségeket. A sikeresen vizsgázó résztvevők a munkaügy által elismert hivatalos oklevelet kapnak majd, amellyel többek között jelentkezhetnek különböző mezőgazdasági pályázatokra is.

Maros megyében elérhető lesz az általános mezőgazdász-, a biogazda-, illetve az agroturisztikai képzés, Hargita megyében pedig ezeknek a képzéseknek a sora bővül a méhészeti tanfolyammal. Csak azok az érdeklődők vehetnek részt a meghirdetett továbbképzéseken, akik betöltötték a 16. életévüket, és összeállítják a szükséges iratcsomót, amely a következőket kell tartalmazza: a személyazonossági igazolvány másolata, a legutóbbi végzettséget igazoló diploma másolata, nők esetében a házasságlevél másolata, valamint a kitöltött beiratkozási típuskérelem, amely a helyszínen igényelhető.

A biogazda-tanfolyam azokat a gazdákat szólítja meg, akiket érdekel a fenntartható, ökológiai szemléletű állattenyésztés és növénytermesztés. Az agroturisztikai tanfolyamon a résztvevőknek lehetőségük lesz összekapcsolni a növénytermesztési, állattartási vagy kézműves-tevékenységeiket különböző turisztikai szolgáltatások kialakításával és kivitelezésével. Főként a pályakezdőknek kedvez az általános mezőgazdászképzés, ahol az általános szakismereteket, a mezőgazdasági munkák végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati felkészültséget, illetve a vállalkozói alapismereteket sajátíthatják el a résztvevők.

A méhészeti szakképzés keretében el lehet sajátítani a szakszerű mézkészítést, illetve a méhek gondozásának alapjait. Az érdeklődők átfogó képet kaphatnak majd a méhészkedésről, számos témakört fognak érinteni, mint saját méhészet létesítése, méhcsaládok szaporítása, méhanya nevelése, méhcsaládok etetése, beteleltetése, méz és egyéb méhészeti termékek termelése, feldolgozása, értékesítése, méhbetegségek és kártevők elleni védekezés, méhészeti eszközök karbantartása, javítása, méhészettel kapcsolatos jogi szabályozások, menedzsment és marketing a méhészetben, valamint könyvelési alapismeretek – készletek, bevételek és kiadások nyilvántartása.

Fontos kiemelni, hogy a tanfolyamokon való részvételhez az általános jelentkezési feltételek mellett 650 lej értékű regisztrációs díjat is be kell fizetni.

A képzések kezdési időpontját novemberre tervezi a PAHRU és az SZGE. Azok, akik további részletek felől érdeklődnek, vagy szeretnének jelentkezni a tanfolyamokra, Hargita megyében megtehetik a Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány munkatársánál, Sárosi-Blága Ágnesnél a 0758 389 413 telefonszámon vagy az agnesblaga@gmail.com e-mail-címen, Maros megyében pedig Józsa Eszternél, a Székely Gazdaszervezetek Egyesületének falugazdászánál a 0740 162 139-es telefonszámon vagy a jozsaeszter@szekelygazda.ro e-mail-címen. A tanfolyamokkal kapcsolatos legfrissebb információkért látogassanak el az SZGE honlapjára vagy hivatalos Facebook-oldalára.

Mi a teendő, ha folyik a gáz a tömbházlakásokban vagy a folyosón?

Egy olvasónk azzal a kérdéssel fordult hozzánk, hogy mi az eljárás abban az esetben, ha a tömbház valamelyik lakrészében vagy a folyosón azt tapasztalják, hogy folyik a gáz, kit kell értesíteni, és hogyan kell szabályosan eljárni?

A kérdéseket a Delgaz Grid Rt. szolgáltatóhoz továbbítottuk, ahonnan a következő választ kaptuk:

A Delgaz Grid cég gázelosztó vállalatként az utcai hálózatot és a bekötéseket, valamint az erre felszerelt gázfogyasztásmérőket és nyomáskiegyenlítőket kezeli. A földgázhálózat karbantartása a külső nyomáskiegyenlítőtől a fogyasztókig 2009 áprilisától az Országos Energiahatóság (ANRE) 2008-as szabályzata szerint (NTPEE-2008) – amelyet az 5/2009. sz. határozattal a Hivatalos Közlöny 255bis számában 2009. április 16-án közöltek – a tulajdonosok, lakótársulások hatáskörébe tartozik. Így bármilyen meghibásodás esetén a tulajdonosnak kell kötelezően intézkednie.

Amennyiben a Delgaz Grid Rt.-hez bejelentés érkezik, hogy valamelyik belső földgázvezetéknél egy tömbház lépcsőházában folyik a gáz, akkor azonnal a helyszínre küldenek egy karbantartó csapatot, hogy ellenőrizze, hogy valós-e a bejelentés. Amennyiben a mérőműszerek által is beigazolódik a gyanú, akkor a lakók biztonságáért a külső nyomáskiegyenlítőtől lezárják az egész lépcsőházban a gázszolgáltatást, és értesítik a lakókat, hogy a továbbiakban a lakótársulás felelőssége, hogy az Országos Energiahatóság által engedélyezett cégek egyikének a segítségével elhárítsák a műszaki hibát. Majd csak ezután, a lakótársulás kérésére szolgáltatja biztonságosan újra a gázt a Delgrid Gaz Rt. A lakótársulás vezetője és az értesített cég operativitásától függ, hogy mennyi idő alatt oldják meg a gondot és lesz újra földgáz-szolgáltatás az érintett lépcsőházban, illetve az ott levő lakrészekben.

Az Országos Energiahatóság (ANRE) által engedélyezett cégek névsora a hatóság https://portal.anre.ro/PublicLists/AtestatGN elérhetőségén található. Bármelyik céghez lehet fordulni, amennyiben ilyen gond áll elő.

„Megértjük és elnézést kérünk az ilyenkor okozott kellemetlenségért, de ilyenkor a kellemetlen helyzetek elkerüléséért, a lakosság biztonságáért szüntetjük be időszakosan a gázszolgáltatást” – áll a Delgaz Grid által közölt válaszlevélben. *(v.gy)*

Az EP a légiutasok kézipoggyászaira vonatkozó szabályok és árak harmonizálását sürgeti

Az Európai Parlament strasbourgi plenáris ülésén állásfoglalást fogadott el, amelyben az EP-képviselők a légitársaságokra nézve kötelező, a kézipoggyászok méretére és az árára vonatkozó egységes előírásokat előíró uniós jogszabály elfogadását szorgalmazták – tájékozatott az uniós parlament múlt szerdán.

A kézfeltartással elfogadott állásfoglalásban az EP-képviselők mindenekelőtt a légitársaságok kézipoggyászra vonatkozó következetlen szabályok okozta kellemetlenségekre és kényelmetlenségekre hívták fel a figyelmet, ezért a légi utasok jogairól szóló uniós jogszabályok felülvizsgálatát sürgették.

Hangoztatták: a légitársaságok eltérő szabályozása a megengedett poggyászra vonatkozóan rejtett díjakat eredményez, és megnehezíti az árak összehasonlítását. Ha az utasok különböző légitársaságokat vesznek igénybe, vagy változtatniuk kell a terveiken, az ellentmondásos szabályok zavart okoz. Hangsúlyozták továbbá, hogy a jelenlegi uniós légiközlekedési jogszabályok felülvizsgálata során az Európai Bizottságnak teljes mértékben végre kellene hajtania az Európai Unió Bíróságának vonatkozó ítéletét. Az uniós bíróság korábban megállapította, hogy a légitársaságok nem számíthatnak fel felárat a kézipoggyászért, „feltéve, hogy az ilyen kézipoggyász megfelel az észszerű követelményeknek súlya és méretei tekintetében, és megfelel az alkalmazandó biztonsági követelményeknek”.

Az állásfoglalás szerint az új jogszabályoknak más rejtett költségekkel is foglalkozniuk kellene, például az üléskiosztással kapcsolatos díjakkal.

Deutsch Tamás és Tóth Edina, a Fidesz európai parlamenti (EP-) képviselői az MTI-hez eljuttatott közleményükben arról tájékoztattak, hogy üdvözölték a kezdeményezést, hiszen – mint írták – a poggyászméret egységesítésén túl a szabályozás sürgetné az olyan megtévesztő reklámozás felszámolását is, amely rejtett poggyászdíjakat jelenthet a fogyasztók számára a jegy megvásárlásakor.

Tóth Edina hangsúlyozta, a súly- és méretszabványok jelentősen eltérhetnek a légitársaságok között, ami gyakran kellemetlen utazási élményeket, késéseket és esetenként vitákat okozhat az utasok és a légitársaság személyzete között.

„A légitársaságok végső soron arra kényszerítik a fogyasztókat, hogy az ellentmondásos szabályaik miatt különböző méretű kézipoggyászokat halmozzanak fel otthonaikban” – fogalmazott.

Deutsch Tamás azt írta: „köztudott”, hogy a fapados légitársaságok úgy üzletelnek a jegyek árával, hogy a vásárlás végéig elrejtik a kézipoggyász szállításáért járó különdíjat. A nem egyértelmű reklámozás ezért félrevezetheti a fogyasztókat, akik azt hihetik, hogy a valóságosnál jobb ajánlatot kapnak. Véleménye szerint az is aggodalomra ad okot, hogy a keresőmotorok tisztességtelen előnyhöz juttathatják az ezeket a rendkívül alacsony viteldíjakat hirdető légitársaságokat.

„Itt az ideje, hogy az Európai Unió ideológiai viták és álmegoldások helyett a belső piac valódi problémáival és a fogyasztók hatékony védelmével foglalkozzon” – tették hozzá a közleményükben a fideszes politikusok. (*MTI*)

Hatékonyság kell a közberuházások, a fejlesztés terén

Központosít, még több bürokráciát eredményez, és ellehetetleníti a fejlődést a jelenlegi kormány döntése – hívta fel a figyelmet Cseke Attila**, az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője azt követően, hogy a 81/2023-as sürgősségi kormányrendelet megjelent a Hivatalos Közlönyben.**

A közigazgatási szakpolitikus rámutatott: „nem egy újabb ellenőrző hatóság, hanem hatékonyság kell a közberuházások, a fejlesztés terén. Soha nem állt Románia rendelkezésére ennyi uniós forrás, mint most, az országnak fejlődésre van szüksége, a pénzt be kell fektetni”.

A kormány sürgősségi rendelete újabb ellenőrzési mechanizmusokat vezet be a közberuházások terén, ez többletbürokráciát eredményez, és ellehetetleníti az önkormányzatok működését. Az RMDSZ-es szakpolitikus elmondta: az önkormányzatok által lebonyolított közbeszerzési eljárásokat a jelenlegi szabályozás szerint két hatóság is felügyeli és ellenőrzi: a közbeszerzéseket felügyelő országos hatóság (ANAP) és a Számvevőszék. Ezenfelül az új sürgősségi kormányrendelet egy újabb ellenőrzési szintet, egy újabb mechanizmust vezet be, így a Pénzügyminisztérium és az annak alárendelt Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) is beleszólhat a helyi közösségek fejlődését szolgáló beruházások közbeszerzési folyamatába.

Cseke Attila — Forrás: RMDSZ

A Pénzügyminisztérium továbbá összehasonlíthat két megyében elindított két beruházást, és amennyiben a közbeszerzéseket megnyerő két cég ajánlata között több mint húszszázalékos árkülönbség van, a minisztérium ellenőrzést rendelhet el az önkormányzatnál. A rendelkezés azért aggályos, mutatott rá Cseke Attila, mert a megélhetés, az építkezésben dolgozók fizetése eltérhet két megye, az ország két régiója között, ez pedig többletköltséget eredményezhet egy beruházásnál. Ezenkívül az önkormányzat a legtöbb esetben köteles elfogadni a legolcsóbb ajánlatot, de nem ő szabja meg a kivitelező cégek által licitált összeget, ezért az összegek közötti különbségek esetén sem az önkormányzatokat, a helyi közösségeket kellene büntetni az RMDSZ-es szakpolitikus szerint.

„A helyi autonómia és az önkormányzatiság elvét sérti az új rendelkezés. Továbbra is fenntartjuk: akkor működik jól egy önkormányzat, akkor nyújthat jobb szolgáltatást az állampolgároknak, ha a döntést nem központi, hanem helyi szinten hozhatja meg” – hangsúlyozta Cseke Attila, majd hozzátette: az új rendelkezés lassítja az ország fejlődését.

Félő, hogy a sürgősségi kormányrendelet eredményeként Románia nem tudja befektetni a rendelkezésére álló uniós és állami forrásokat, és még bürokratikusabbá teszi az amúgy is túlzottan bürokratikus közbeszerzési törvényt.

A jogszabály továbbá szakmaiatlan, hangsúlyozta Cseke Attila, hiszen egyetlen olyan szaktárca vagy állami hatóság sem véleményezte, amelynek a működési területét befolyásolja, mint például a fejlesztési vagy a munkaügyi minisztérium. A szenátor elmondta: a szakmaiatlan rendelet kevesebb állami jövedelemhez is vezethet, mivel bünteti azokat az önkormányzatokat, amelyek adókat és illetékeket vetnek ki, de azokat nem tudják behajtani. A kormány rendelete azt is eredményezheti, hogy az önkormányzatok nem rónak ki adókat azért, hogy a behajtás elmaradása miatt ne büntesse őket a kormány akkor, amikor a behajtott helyi jövedelemadóból, bevételekből visszaosztja az önkormányzatoknak a pénzt.

A sürgősségi kormányrendelet kapcsán az RMDSZ-es szakpolitikus alkotmányossági aggályokra is felhívta a figyelmet. Azt mondta: a Pénzügyminisztériumban kialakult bérkülönbségekre és az ezekkel kapcsolatos sztrájkra akar alkotmányellenes megoldást nyújtani a sürgősségi rendelet. Ez a pénzügyminiszternek lehetőséget adna arra, hogy a pert nyert alkalmazottak és minden más minisztériumi alkalmazott fizetéséről önkényesen, miniszteri rendelettel döntsön. A fizetéskülönbségeket rendszerszinten kell megoldani a szövetség szakpolitikusa szerint, az egységes bértörvényt kell módosítani, javítani, ha az egyenlőtlenségeket okoz. *(RMDSZ-tájékoztató)*

4 keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Bemutatták az új Volkswagen Tiguant

Volkswagen Tiguan vezetésiélmény-kapcsoló Forrás: Volkswagen

A Volkswagen közepes terepjárója, a Tiguan a márka egyik legsikeresebb modellje, így nem meglepő módon már a bemutató előtt számos részletet közöltek róla, „véletlenül". Többek között kémfotók is napvilágot látták. A közelmúltban pedig bemutatták a Passat új, kilencedik kiadását is, amely már engedett arra következtetni, hogy mi várható az új SUV-ban.

A harmadik generációs Tiguan a Volkswagen MQB evo architektúrájára épül, és négy különböző hajtáslánccal is elérhető lesz. Ott van a plug-in, azaz a konnektoros hibrid, a mild hibrid, a sima benzines és a dízelmotorral szerelt változat. Alighanem ez az utolsó olyan Tiguan, amiben még helyet kap egy TDI motor is, a Passathoz hasonlóan. De vegyük sorra a hajtásokat. A konnektoros hibrid változatok esetében a gyártó egy 100 kilométeres tisztán elektromos hatótávot ígér, ami ebben a kategóriában kimondottan nagynak mondható. További jó hír, hogy az autóban, az alapfelszereltség részeként, helyet kap egy 50 kW-os gyorstöltési opció is. Ami pedig a teljesítményt illeti, a plug-in hibrid modellekből két erősségi szint készül, a gyengébb 201, míg az erősebb 268 lóerő leadására lesz képes. Mindkét kivitelben egy 19,7 kWh-s akkumulátorcsomag felel az elektromos hatótávért, a különbség – a lóerőkön túl – abban lesz, hogy a gyengébb változat elsőkerék-meghajtást, az erősebb pedig összkerékmeghajtást fog kapni. Van viszont egy érdekesség, ami azért magyarázatra szorulna. Az új Passatban is ugyanezek a hajtáselemek vannak, azaz az erősebb változat ott is 268 lóerős, szintén egy 19,7 kWh-s akkupakkról beszélhetünk, és a Volkswagen annak az esetében is 100 kilométeres tisztán elektromos hatótávot ígér abban az esetben, ha teljesen fel van töltve az akkumulátor. És pont itt van egy érdekesség. A Passatnak, mivel alacsonyabb autó, kisebb a légellenállási együtthatója is, ami alacsonyabb fogyasztást jelent mind üzemanyagból, mind pedig elektronokból. Tehát a Volkswagen vagy kidolgozott egy nagyon hatékony elektromos hajtásláncot, vagy túlbecsüli az új Tiguan képességeit. Persze 80 kilométer is tisztán villanyüzemben egy konnektoros hibridtől szép teljesítmény, de talán a Volkswagen nagyobb marketinget látott amögött, hogy egy háromjegyű számmal reklámozza az új típusát. Bár minden gyártónál ezek az értékek fel vannak fújva, mivel a Passatra is ennyit mondtak, a Tiguan esetében még hihetetlenebb a hatótáv, de legyen nekik igazuk.

Továbbmenve, a hajtásláncok között ott van a mild, azaz lágy hibrid variáns is, egy 1,5 literes turbós benzinmotorral és a hozzá kapcsolt 48 voltos lítium-ion akkumulátorokkal. A mild hibrid verzióból 128 és 148 lóerős példányok készülnek. Ezek sokkal gyengébbek, mint a sima benzinmotoros hajtásúak. Igaz, utóbbi esetében már egy kétliteres motorról beszélhetünk, amiből készülni fog egy 201 és egy 262 lóerős változat. Mivel hobbiterepjáróról van szó, talán a legérdekesebb mégiscsak a dízel, hiszen különösen Kelet-Európában a statisztikák szerint még mindig ezek a legkeresettebb változatok. A kétliteres dízel változatból lesz egy 148 és egy 190 lóerős kivitelezésű. Előbbi elsőkerék-, utóbbi összkerék-meghajtással.

Van viszont valami, ami minden Tiguanban azonos lesz. Hajtáslánctól és lóerőtől függetlenül mindenik automata váltóval érkezik, ahogyan az új Passat is. Ezzel immáron bizonyossá vált, hogy a Volkswagen is végérvényesen kezd leszámolni a jó öreg manuális váltóval, sokak bánatára.

Kívülről megnézve az autót, első ránézésre az ID.4 juthat eszünkbe, ami nem is meglepő, hiszen az a Tiguan elektromos testvére. Hasonló a vonalvezetés, továbbá több részlet esetében is látható a hasonlóság. Belül viszont teljesen más a helyzet. Ebben a tekintetben az új Tiguan esetében jelentős változtatásokról lehet említést tenni. Az egyik ilyen a Driving Experience Switch, azaz magyarra fordítva a vezetésiélmény-kapcsoló, amely arra hivatott, hogy leegyszerűsítse a menüben való navigálást, így a sofőr nem kell útközben a 38 centi átmérőjű érintőkijelzőt taperolja. A vezetésiélmény-kapcsoló a váltókar helyén található, maga a váltó pedig felkerült a kormánykerék mögé. Említést érdemel az is, hogy a műszerfal mindenhol hangulatvilágítást kapott.

Az új, harmadik generációs Tiguan méretei teljesen még nem ismertek. A gyártó annyit árult el, hogy magassága és szélessége csaknem azonos lesz az előző generációéval, azaz 1,84 méter széles (tükrökkel 2,1 méter) és 1,67 méter magas lehet az új modell, de elődjénél 3 centiméterrel hosszabb, vagyis 4,51 méter lesz. A Volkswagen azt is közölte, hogy a Tiguan csomagtartója 652 literes lesz, amit értelemszerűen a hátsó ülések ledöntésével tovább lehet bővíteni.

Az új Tiguan ára egyelőre nem ismert, ahogyan az sem, hogy mikor kapják kézhez a saját példányaikat azok, akik először rendelnek ilyen autót, viszont azt sejteni lehet, hogy erre idén már nem fog sor kerülni.

Volkswagen Tiguan-beltér

Harmadik generációs Volkswagen Tiguan Forrás: Volkswagen

Végleg leszámol dízelmotorjaival a Volvo

Már várható volt a döntés, különösen annak tekintetében, hogy a Volvo egyre inkább halad az elektromos meghajtás irányába, ami érthető is, hiszen az egykori svéd gyártó immáron a kínai Geely tulajdonában van, másrészt pedig ott van az a tény is, hogy 2022 novemberében eladta az Autobay nevű vállalatnál való részesedését. Ez a cég végezte többek között az összes belső égésű motorfejlesztést a Volvo számára. A vállalat eladásával pedig az összes olyan eszközét is eladta a márka, ami a belső égésű motorok gyártásához szükséges. Szeptember végén pedig bejelentették, hogy a jövő év elején fog legördülni a gyártósorról az utolsó dízelmotorral szerelt Volvo.

Így, a búcsú pillanataiban, érdemes egy kicsit visszatekinteni, és megnézni a Volvo motorjainak a történetét. A skandináv gyártó a kezdetek kezdetén csak soros benzinmotorokkal kínálta a típusait, ezek először négy, később pedig hathengeresek voltak. Aztán 1978-ban Párizsban vezették be a 200-as szériánál a dízelmotort, amihez akkoriban a Volkswagen szolgáltatta a technológiát. A Volvo ugyanis kétliteres öthengeres és 2,4 literes hathengeres Volkswagen gyártmányú motorokat használt, ezek elnevezése D20 és D24 volt.

Ha a számokat nézzük, akkor ez történelmi léptékkel mérve azt jelenti, hogy a Volvo 44 évig használt dízelmotorokat, ennek a fejezetnek tesz pontot a végére, miután jövő év elején legyártja az utolsó darabokat a D3-as és D4-s blokkokból. Szomorú, de nem meglepő. A Volvo amúgy sem tartozik a nagy gyártók közé, 2022-ben például 615.121 autót értékesített, ami alacsony számnak mondható. Ekkora kapacitás mellett pedig ki kell jelölni az utat, ami a márka számára az elektrifikáció lesz. Közleményükben arról írnak, hogy az elektromos platformjaikra akarnak koncentrálni, amire, mint elérhető modell, az EX30 is épülni fog, valamint az XC90 utódja, az EX90. Vagyis jelen állás szerint a Volvo a jövőt az elektromos SUV-kban látja.

A választás viszont nemcsak a Volvót érinti, hiszen előbb-utóbb minden gyártó be kell lássa, hogy egy fenékkel nem lehet két lovon ülni, akkor pedig el kell döntse, hogy mely technológia, melyik hajtáslánc vonzóbb a vásárlói körében. Ez nagy valószínűséggel szinte mindegyik esetében a villanyos lesz, legalábbis a mai ismereteink alapján!

Volvo-dízelmotor Forrás: Volvo

Büntetőből kapott ki a Sepsi OSK – ismét

Bálint Zsombor

Ötödik vereségét szenvedte el zsinórban a Sepsi OSK a labdarúgó Szuperligában, ami egyre nehezebben feldolgozható. Egyrészt ebből az ötből négy mérkőzésen ítéltek büntetőt a sepsiszentgyörgyi csapat ellen, legalább kettő (de valójában inkább három) el is döntötte a találkozó sorsát. Ezen a meccsen is egy tizenegyes bizonyult meghatározónak. Ez a statisztika. Azt sem lehet azonban véka alá rejteni, hogy a székelyföldi alakulat semmit nem játszott – ezen az összecsapáson sem.

Persze arról is lehet beszélni, hogy az alaprotációból hat játékos hiányzott: Păun, Rodriguez, Ciobotariu és Aganović sérülés miatt, Alimi és Damașcan pedig azért, mert a meccset hétfőn rendezték. Megmagyarázzuk: mindkettejüket behívták hazájuk válogatottjába, és a FIFA szabályai szerint a klubnak hétfőtől köteles volt őket elengedni. Ilyen foghíjas kerettel, a teljes középpályás sor kiesésével Ňinajt küldte be védekező középpályásnak Liviu Ciobotariu, ezzel azonban gyakorlatilag kivett egy embert a támadásépítésből. Ha pedig a másik középpályást, Francisco Juniort nézzük, ő tíz passzból nyolcat biztosan hátrafelé adott. Tegyük hozzá, hogy az OSK játékosai mintha teljesen elfelejtették volna a labdakezelés alapelemeit, néha egészen elképesztő módon voltak képtelenek lekezelni a labdát, az egészen pontatlan passzokról és iszonyúan rossz megoldásokról nem is beszélve. A támadójátékról mindent elmond, hogy a háromszékiek első (és egyetlen) szögletet a 90+4. percben végezhették el.

A Sepsi OSK mindössze az első tíz percben próbált mozogni valamit, aztán teljesen elveszítette a középpályát, ahol tízből nyolc labdát elveszített. A védelem azonban jól zárt, így az U sem volt különösen veszélyes. Első alkalommal paradox módon Ňinaj veszélyeztetett, amikor rosszul nyúlt bele egy beadásba, de Niczuly résen volt. A 34. percben Silaghi tört be a bal oldalon, az ötös sarkán kapta vissza a kényszerítőt, lövése pedig a hosszú sarok melletti kapufát súrolva hagyta el a játékteret. Az OSK egyetlen említésre méltó helyzete Šafrankóhoz fűződik, de a tizenhatos jobb oldaláról eleresztett lapos lövése több méterrel elkerülte a hosszú sarkot.

Szünet után egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy most már egy döntetlennel is megelégednének Liviu Ciobotariu legényei, többnyire a védekezéssel voltak elfoglalva, néha ellenakciókkal próbálkoztak. És míg az FCU nem tudott igazán veszélyes lenni, a 68. percben Ștefănescu lövőhelyzetbe cselezte magát, de nem találta el a legjobban a labdát. Az igazán nagy lehetőséget azonban a 75. percben Debeljuh hagyta ki, aki két méterről a kapufa tövére fejelte a labdát. Talán nem a játék képével összhangban lévő gól lett volna, de a kolozsvári gárda sem igazán érdemelt győzelmet, mert nem voltak helyzetei. Egészen a 81. percig, amikor Nistor kapta lövésre 12 méterre középen, Oteliță próbálta bevetődve blokkolni, aztán nem tudott már megállni, és elkaszálta a kolozsvári csatárt, noha az bőven fölérúgta. A sértett végezte el a büntetőt, a kapu közepére, miután Niczuly elmozdult onnan (1-0).

A hátralévő időben Niczulyjal a félpályán támadt az OSK, de a beívelt labdákat rendre kivágták a védők, a hosszabbításban kiharcolt egyetlen szögletet sem hozott helyzetet.

Az igazság az, hogy az FCU sem érdemelt győzelmet, a Sepsi OSK teljesítménye azonban ismét kiábrándító volt, és az ötödik vereséggel lassan a tabella mélyére süllyed. Az előző FIFA-ablak miatti szünet vízválasztó volt a csapat életében, egy jól játszó eredményes gárda vonult kéthetes pihenőre, és egy szétesett legénység jött vissza. Most újabb kéthetes FIFA-ablak következik. Lehetne esetleg most fordított előjellel?

Jegyzőkönyv

Szuperliga, 12. forduló: *Kolozsvári FCU – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 1-0 (0-0).*

Kolozsvár, Kolozsvár Aréna. Vezette: Andrei Moroiță (Ploiești) – Valentin Avram (Bukarest), Ionel Dumitru (Gherhița). Tartalék: Mircea Ardelean (Arad). Ellenőr: Eduard Dumitrescu (Pitești). Videóbíró: Kovács István (Nagykároly). Segéd-videóbíró: Alexandru Vodă (Gyulafehérvár).

Kolozsvári FCU: Iliev – Chipciu, Masoero, Mitrea, Vătăjelu (28. Oancea), Cîmpanu (66. V. Gheorghe), Doukouré (75. Filip), Bic, Silaghi (66. Stoica), Popa (74. Manu), Nistor.

Sepsi OSK: Niczuly – Oteliță, Bălașa, Kecskés, Fl. Ștefan, Ňinaj, Ion Gheorghe (85. Rondón), Fr. Junior (85. Matei), Ștefănescu, Šafranko (61. Debeljuh), Varga (61. Kallaku).

Gólszerző: Nistor (82. – büntetőből).

Sárga lap: Bic (86.), Chipciu (90.), illetve Ňinaj (63.), Fr. Junior (78.).

A tabella

1. FCSB	12	9	2	1	25-11	29
2. CFR 1907	12	8	2	2	25-12	26
3. Rapid 1923	12	6	4	2	25-14	22
4. CSU Craiova	12	6	4	2	19-10	22
5. FCV Farul	11	6	0	5	16-16	18
6. Hermannstadt	12	3	7	2	17-14	16
7. Petrolul 52	12	3	7	2	14-13	16
8. SC Oțelul	12	2	8	2	10-10	14
9. U 1948 Craiova	12	4	1	7	20-23	13
10. Sepsi OSK	10	3	3	4	11-14	12
11. Kolozsvári FCU	11	2	6	3	16-20	12
12. Voluntari	12	3	3	6	15-23	12
13. CSM Politehnica	11	3	2	6	13-18	11
14. UTA	11	2	4	5	8-14	10
15. Dinamo 1948	12	2	3	7	8-20	9
16. Botosán	12	0	6	6	11-21	6

Eredményjelző

* *Szuperliga, 12. forduló:* Universitatea 1948 Craiova – Nagyszebeni Hermannstadt 1-1, Bukaresti Rapid 1923 – Jászvásári CSM Politehnica 3-2, Petrolul 52 Ploiești – Aradi UTA 0-0, FC Voluntari – CSU Craiova 0-0, Botosáni FC – Bukaresti FCSB 0-1, Galaci Suporter Club Oțelul – Konstancai FCV Farul 0-1, Bukaresti Dinamo 1948 – Kolozsvári CFR 1907 1-1, Kolozsvári FCU – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 1-0.

* *2. liga, 9. forduló:* CS Tunari – Vajdahunyadi Corvinul 1921 1-1. *Az élcsoport:* 1. Slobozia 21 pont, 2. Sellemberk 20, 3. Bodzavásár 18.

Két vereség három nap leforgása alatt

Eredményjelző

Női labdarúgó Szuperliga, 1. forduló: Nagykomlósi Banat Girls–Kolozsvári U 1-3; *2. forduló:* ACS Marosvásárhely – Temesvári Politehnica 1-3; *5. forduló:* Kolozsvári U – CSM Alexandria 8-0, FK Csíkszereda – ACS Marosvásárhely 5-0, Nagykomlósi Banat Girls – Beszterce-Naszódi Gloria 2018 3-1, Temesvári Politehnica – Konstancai Farul 1-2.

A bajnokság állása

1. Temesvár	5	4	0	1	16-5	12
2. Kolozsvár	4	3	0	1	17-2	9
3. Konstanca	4	3	0	1	9-2	9
4. Csíkszereda	5	3	0	2	12-7	9
5. Beszterce	5	3	0	2	11-6	9
6. Nagykomlós	5	3	0	2	14-10	9
7. Marosvásárhely	5	0	0	5	1-24	0
8. Alexandria	5	0	0	5	1-25	0

Kétszer lépett pályára három nap leforgása alatt az ACS Marosvásárhely női labdarúgócsapata az 1. ligában, két vereséggel.

Múlt héten, szerdán a Temesvári Politehnica elleni elmaradt mérkőzést pótolták be, ezt az éllovas és hibátlan vendégek 3-1-re nyerték. Tekintve az ellenfél játékerejét, ez egészen tisztességes eredménynek számít, különösen, hogy Anamaria Bățagă (korábban Gorea) révén a csapat megszerezte az első és egyetlen gólját az idei bajnokságban. Szombaton aztán Csíkszeredában 5-0-ra maradt alul a marosvásárhelyi csapat, amely eddig mind az öt mérkőzését elveszítette, az összesített gólkülönbsége pedig 1-24.

A bajnokság eddigi menetéből elég világosan látszik már, hogy hat olyan klub van a nyolcas mezőnyben, amelyeknek az egymás elleni mérkőzései nincsenek előre lejátszva, míg Marosvásárhely és Alexandria bőven lemarad ettől a szinttől, és egymás között döntik el a 7-8. helyek sorsát az 1. ligában. Ez sokat nem oszt, nem szoroz, hiszen mindketten osztályozót kell majd játsszanak a bennmaradásért a 2. liga két csoportja győztesének egyikével. Hogy melyikkel, arról sorsolás dönt.

Ádám Martin már tudja, ki lesz a kezdő Szerbia ellen

Nem számít arra Ádám Martin, hogy helyet kap a magyar labdarúgó-válogatott kezdő tizenegyében a Szerbia elleni Európa-bajnoki selejtező mérkőzésen, amelyet szombaton rendeznek Budapesten. A Dél-Koreában futballozó támadó erről az M1 televíziónak nyilatkozott.

„Jó formában érkeztem haza, a válogatotthoz pedig mindig öröm jönni. Mindegy, hány percet kapok, megpróbálom a maximumot kihozni belőle. Varga Barnabás nagyon jó formában van, rugdossa a gólokat a Fradiban, ezért azt gondolom, ő lesz az első számú csatár, főleg a szerbek ellen, de nincs ezzel baj” – mondta a 28 éves támadó, aki örvendetesnek nevezte, hogy mivel szombaton lesz az első meccs, ezért most több idő lesz a felkészülésre.

A saját formáját illetően arról beszélt az Ulszan Hyundai csatára: az előző idényhez képest azért szerzett kevesebb gólt, mert változott a csapatjáték, már nem a centerekre van kihegyezve. „Nem egyszerű, mert nem érkezik annyi labda, mint amennyit szeretnék, és Koreában az esetek 60-70 százalékában beadás után lőttem gólt. Nem vagyok Messi, hogy visszalépjek, kicseleszek öt embert, és utána találjak be” – mondta Ádám Martin, aki szeptemberben mesterhármassal mutatkozott be az ázsiai BL-ben. Az előző idénynél kevesebb játéklehetőséggel kapcsolatban megjegyezte, a vezetőedző más posztokon is rotálja a játékosokat. Hozzátette, a sorozatban második bajnoki cím félig már a zsebben van, mert az ötfordulós rájátszás előtt kilenc pont az előnyük még úgy is, hogy az utóbbi időben kicsit hullámzóbb teljesítményt nyújtottak.

A válogatott támadó kijelentette, szívesen visszatérne Európába, de ez egyelőre nem lehetséges, mert nincs a saját kezében a sorsa. „Voltak érdeklődők és konkrét ajánlatok is nyáron, de nem az én kezemben van a döntés, mert élő szerződéssel rendelkezem. Jó ajánlatokat kapott, de nagyon ragaszkodik hozzám a vezetőedző és a klub is – nyilatkozta az M1 televíziónak a 28 éves csatár, aki hozzátette, egyáltalán nem elégedetlen, és télen talán lesz egy még jobb ajánlat. – Ha rajtam múlik, akkor váltok, amennyiben az szakmailag előrelépést jelentene.”

A csoportelső magyar válogatott szombaton a második Szerbiát fogadja, majd jövő héten, kedden a nyeretlenül sereghajtó Litvánia vendége lesz.

Románia Budapesten játszik – Fehéroroszország ellen

Következő két mérkőzését zárt kapuk mögött játssza a román labdarúgó-válogatott. Egyrészt azért, mert az ukrajnai orosz hadműveletben érintett Fehéroroszország csak semleges helyszínen rendezhet válogatott mérkőzéseket, közönség nélkül. Romániát így Budapesten, a Szusza Ferenc stadionban látja vendégül csütörtökön 21.45 órai kezdettel (TV: Antena 1). Az utána következő, Andorra elleni, bukaresti összecsapásra (vasárnap, 21.45 óra, TV: Prima TV) pedig azért nem lehet belépőket árusítani, mert a román szurkolók viselkedése miatt majdnem egy óráig félbeszakadt a Koszovó elleni, legutóbbi találkozó, az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) pedig megbüntette a román föderációt. Enyhítő körülmény, hogy gyerekcsoportoknak viszont engedélyezik, hogy helyet foglaljanak a lelátókon és tíz kiskorúval egy felnőtt kísérőt is beengednek majd a stadionba.

A két mérkőzésre a következő összetételű játékoskeretet állította össze Edward Iordănescu vezetőedző:

* *kapusok:* Horațiu Moldovan (Bukaresti Rapid 1923), Florin Niță (Gaziantep), Ștefan Târnovanu (FCSB);

* hátvédek: Andrei Rațiu (Rayo Vallecano), Deian Sorescu (Raków), Radu Drăgușin (Genoa), Adrian Rus (Pafosz), Andrei Burcă (Al-Okhdood), Bogdan Racovițan (Raków), Nicușor Bancu (CSU Craiova), Andrei Borza (Rapid 1923);

* *középpályások:* Vladimir Screciu (CSU Craiova), Marius Marin (Pisa), Răzvan Marin (Empoli), Nicolae Stanciu (Damac FC), Alexandru Cicâldău (Konyaspor), Darius Olaru (FCSB), Olimpiu Moruțan (Ankaragucu), Dennis Man (Parma), Ianis Hagi (Deportivo Alaves), Valentin Mihăilă (Parma), Florinel Coman (FCSB);

* *támadók:* Denis Alibec (Muaither), Denis Drăguș (Gaziantep), Daniel Bîrligea (Kolozsvári CFR 1907), Louis Munteanu (Konstancai FCV Farul).

Andrei Borza a sérült Mario Camora helyére érkezett.

Ádám Martin (k), a magyar labdarúgó-válogatott játékosa a Magyarország – Csehország barátságos mérkőzés előtt a budapesti Puskás Arénában 2023. szeptember 10-én

Fotó: MTI/Hegedüs Róbert

ANAF
Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice - Brașov

Eladási közlemény

A Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal székhelyén (Marosvásárhely, Dózsa György utca 1–3. szám) **október 24-én 11 órai kezdettel** nyilvános árverésen értékesíti az alábbi cégek ingó javait, a költségvetéssel szembeni adósság behajtása céljából:

WINEDISTRIB KFT., adószám: 24610839, Marosvásárhely, Depozitelor utca 26. szám, Maros megye
– Audi A6 ALLROAD quattro, fekete, kombi, 4 ajtós, 5 üléses személygépkocsi, gyártási év 2010, futásteljesítmény 368443 km, dízel, teljesítmény 176KW, hengerűrtartalom 2967 cm^3, alvázszám WAUZZZZ4FBN033215, rendszáma MS33MXB, kikiáltási ára 32.300 lej + 19% héa;
– 2080 db alkoholos és alkoholmentes italokból álló árukészlet, kikiáltási ára 519.452 lej + 19% héa;
– 3897 db alkoholos és alkoholmentes italokból álló, 2022. augusztus 8-i árukészlet, kikiáltási ára 96.396 lej + 19% héa;
– 1169 tétel alkoholos és alkoholmentes italokból álló árukészlet, kikiáltási ára 362.776 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsérték. Első árverés.

BARSA PRESCOM KFT., adószám: 4166163, Marosszentgyörgy, Márton Áron utca 2/A/16/1, Maros megye
– fehér, 2002-es IVECO 35C13 haszonjármű, Baog karosszéria ponyvával, azonosítószám TSCN12276E0900763, rendszám MS-02-JJV, jó állapotban, 315716 km-ben, kikiáltási ára 15.657 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsérték 50%-a. Harmadik árverés.

ALL MEDIA PARTNER KFT., adószám 25293321, Dicsőszentmárton, Köztársaság utca 51. szám, Maros megye
– Terex Tb 110, 2001-es emelőgép, szériaszáma 01700011, 19051 kg összsúly, 45%-os kopás; kikiáltási ár 82.500 lej + 19% héa;
– zöld színű, 2004-es EXTEC C12 lánctalpas betonzúzó, közepesen kopott, hiányzó motorral, nem működőképes, kikiáltási ár 278.179 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsérték 25%-a. Második árverés.

MFC CENADI CONSTRUCT KFT., adószám 31632538, Marosvásárhely, Suceava utca 28/43., Maros megye
– biztonsági rendszer (18-as számla), kikiáltási ár 183 lej + 19% héa;
– irodai bútorzat, kikiáltási ár 1.034 lej + 19% héa;
– irodai bútorzat, kikiáltási ár 996 lej + 19% héa;
– irodai bútorzat, kikiáltási ár 517 lej + 19% héa;
– Bosch hőközpont, kikiáltási ár 1.255 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsérték 25%-a. Második árverés.

NOVOBOND KFT., adószám 29775129, Marosvásárhely, Băneasa utca 35/7., Maros megye
– Linde e 16 C-02 típusú elektromos homlokrakodó, gyártási száma h2*335k05532, 3,250 m magasra tud emelni, 1600 kg-ig, összsúlya 2350 kg, jó állapotban; kikiáltási ár 8.890 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsérték 25%-a. Második árverés.
A végrehajtás alatt élló összeg 156.323 lej;

BTL DUO KFT., adószám 30808084, Koronka, 394. szám, Maros megye
– MTH (AKO) fagyasztó, leltári száma 169; kikiáltási ár 14.400 lej + 19% héa;
– RV-85X235-2457039 hűtőkamra, leltári száma 171; kikiáltási ár 14.400 lej + 19% héa;
– MKNFKGCOD215T0041 konvenciós sütő, leltári száma 111; kikiáltási ár 13.500 lej + 19% héa;
– MKNFKGCOD215T0041 konvenciós sütő, leltári száma 112; kikiáltási ár 23.400 lej + 19% héa;
– SKYTEK klímaberendezés, leltári száma 120; kikiáltási ár 80.325 lej + 19% héa;
– INCOLD 2457045-RV-130x353 hűtőkamra, leltári száma 172, kikiáltási ár 14.400 lej + 19% héa;
– MTH (AKO) 2457044RV 120X241 fagyasztó, leltári száma 170; kikiáltási ár 14.400 lej + 19% héa;
– MKNFKGCOD115T0054 konvenciós sütő, leltári száma 166; kikiáltási ár 25.425 lej + 19% héa;
– MKNFKGCOD115T0054 konvenciós sütő, leltári száma 167; kikiáltási ár 25.425 lej + 19% héa;
– MKNFKGCOD115T0041 konvenciós sütő, leltári száma 168; kikiáltási ár 25.425 lej + 19% héa;
– elszívó-szellőztető berendezés, leltári száma 60; kikiáltási ár 18.450 lej + 19% héa;
– videomegfigyelő rendszer, leltári száma 155; kikiáltási ár 36.000 lej + 19% héa;
– központi elszívó, leltári száma 102; kikiáltási ár 2.925 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsérték 25%-a. Második árverés.

Felkérünk mindenkit, aki valamilyen címen jogot formál a fenti javakra, hogy jelenjen meg az árverés kitűzött időpontján a megadott helyszínen, és mutasson be vételi ajánlatot.

A vásárlásban érdekelteket felkérjük, hogy az árverés előtti napig mutassák be a következő iratokat: a vételi ajánlatot, az indulási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló dokumentumot (az összeget a marosvásárhelyi Állami Kincstárhoz kell befizetni, címzett: a Brassói Regionális Közpénzügyi Főigazgatóság, – Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, számlaszám: IBAN RO95TREZ476506701XXXXXXX, adószám 4322637; esetenként az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, román jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítását, román magánszemélyek a személyazonossági igazolvány másolatát, külföldi magánszemélyek pedig a személyi/útlevél másolatát, saját felelősségre tett nyilatkozatot, hogy az illető nem az adóst képviseli.

Dénes Irén hivatalvezető-helyettes
Gheorghe Vasile Vlasa osztályvezető

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 60 m^2 csarnok fából. Tel. 0745-999-251. (20981)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, benti munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (20715)

VÁLLALUNK háztetőkészítést, kisebb tetőjavítást, ácsmunkát, szigetelést bitumennel. Tel. 0758-598-133. (20977)

TAPASZTALT szakember vállal garanciával: szigetelést polisztirénnel, padló-, falicsempe- és parkettlerakást, tetőjavítást, tetőkészítést, festést, teraszjavítást, teraszfestést, kerítésjavítást, kerítéskészítést, kapujavítást vagy -készítést, garázsjavítást, garázsfedést. Október 15-ig 15% kedvezmény. Tel. 0720-382-644, András. (20865)

VÁLLALOK szobafestést, teraszjavítást és bármilyen kisebb benti vagy kinti javítást. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0740-358-662, László. (20865)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki ifj. Szatmári Endrének szeretett ÉDESAPJA elhunyta miatt. Fájdalmában osztozunk.
A Nagy család. (sz.-I)

MEGEMLÉKEZÉS

„A múltba visszanézve valami fáj,
valakit keresünk, aki nincs már.
Csak az idő múlik, feledni nem lehet,
szívünkben örök a fájdalom és a szeretet.”

Kegyelettel emlékezünk október 11-én
FARKAS JÓZSEF
nyugalmazott mozdonyvezetőre halálának 3. évfordulóján. Emlékét örökké őrizzük szívünkben.
Bánatos felesége, lánya, veje és unokái. (20982-I)

Emlékek, melyek álmok voltak – valaha.
S álmok, melyek mára emlékek csupán.
Úgy szeretnék zokogni, sírni
A sírra ébredt vágy felett
Rád gondolva, imádkozva,
Elfojtom némán könnyeim.

Tizenhárom éve drága jó férjem,
MEZEI JÓZSEF
beteg szíve utolsót dobbant.
Áldott, szép emlékét örökké szívemben őrzöm, amíg csak élek.
Feleséged, Éva.
Pihenésed legyen nyugodt, emléked áldott!
Hittel vallom és hiszem: a lélek él, és találkozunk. (20983)

ELHALÁLOZÁS

Úgy a magunk, valamint az összes közeli és távoli rokon nevében szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, jó
BENEDEKFI ATTILA
2023. október 8-án, 75 évesen megszűnt élni.
Drága halottunk temetése 2023. október 11-én, szerdán 13 órakor lesz a Jeddi úti temető ravatalozójából, református egyházi szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Gyászoló szerettei. (20985-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagytata, rokon, szomszéd és jó barát,
ANDRÁS DÉNES
életének 86. évében elhunyt.
Örök nyugalomra 2023. október 12-én, csütörtökön 14 órakor helyezzük a meggyesfalvi temetőbe, református szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (20989)

Közlemény

Szászrégen település közterületéhez tartozó 8 darab, egyenként 6 négyzetméter alapterületű földterület nyilvános árverés útján történő bérbeadásáról I. kategóriájú pirotechnikai termékek értékesítésével kapcsolatos tevékenységek végzése céljából, 2023. december 20–31. között.

1. A bérbeadó neve és címe: Szászrégen önkormányzata, Szászrégen, Petru Maior tér 41. szám, Maros megye, adószám: 3675258, postai irányítószám: 545300, telefon/fax: 0265-511.112, 0265-512.542, e-mail: office@primariareghin.ro

2. A bérleti szerződés tárgya és időtartama:

– 8 darab, egyenként 6 négyzetméter alapterületű, Szászrégen közterületéhez tartozó földterület, I. kategóriájú pirotechnikai termékek értékesítésével kapcsolatos tevékenységek végzése céljából, 2023. december 20-tól 31-ig, az alábbi helyszíneken:

– három hely: egy a központi park területén (1. hely) és kettő a Petru Maior téren (2. és 3. hely), a szászrégeni helyi tanács 2023. szept. 27-i 217. sz. határozata 1. számú melléklete előírásai szerint.

– két hely: az Állomás utcában (4. és 5. hely), a 23–25. számú épület (Kaufland áruház) előtt, a szászrégeni helyi tanács 2023. szept. 27-i 217. sz. határozata 2. sz. melléklete szerint.

– két hely a Dacia övezetében, egy a Ceres üzlet előtti parkolóban (6. hely) és egy a Pansab üzlet előtt (7. hely), a szászrégeni helyi tanács 2023. szept. 27-i 217. sz. határozata 3. sz. melléklete szerint.

– egy hely a Vadász utcában, a Penny Market előtt (8. hely), a szászrégeni helyi tanács 2023. szept. 27-i 217. sz. határozata 4. sz. mellékletének előírásai szerint.

A bérbeadás jogalapja a szászrégeni helyi tanács 2023. szept. 27-i 217. sz. határozata és a közigazgatási törvénykönyv előírásait módosító 57/2019. számú sürgősségi kormányhatározat.

A bérleti szerződés időtartama 2023. december 20-tól december 31-ig tart.

3. A dokumentációt a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal 24-es irodájában, a parkolásért, köz- és magánterület-kezelésért felelős osztályon hétfőn, kedden és csütörtökön 8–16 óra között, szerdán 8–18.30 óra között, pénteken 8–13.30 óra között lehet átvenni, az intézmény közönségszolgálati irodájába benyújtott írásbeli kérvény és 30 lej befizetése ellenében.

4. A részvételi garancia 240 lej, és a parkolásért, köz- és magánterület-kezelésért felelős osztály (24-es iroda) által kiállított nyugta ellenében fizethető be az intézmény pénztárába, a Petru Maior tér 41. szám alatt, vagy fizetési meghagyással Szászrégen önkormányzatának a Szászrégeni Kincstárban nyitott RO68TREZ4775006XXX000106 számú számlájára, a fizetés tárgyaként feltüntetni: „Részvételi garancia a nyilvános pályázatra 8 darab, egyenként 6 négyzetméteres területű telek bérlésére az I. kategóriájú pirotechnikai cikkek értékesítésével kapcsolatos tevékenységek végzése céljából, a 2023. december 20–31. közötti időszakban”.

5. Felvilágosítás 2023. október 23-án 15 óráig kérhető.

6. Az ajánlatok benyújtásának határideje és helye: 2023. október 31., 10 óra, Szászrégen Polgármesteri Hivatala, közönségtájékoztató iroda. Az ajánlatokat egy példányban, két lezárt (egy külső és egy belső) borítékban kell benyújtani.

7. Az ajánlatok felbontásának időpontja és helye: 2023. október 31., 11 óra, a polgármesteri hivatal 1. emeleti tárgyalóterme.

8. A jogviták rendezésére illetékes intézmény a Marosvásárhelyi Törvényszék közigazgatási peres ügyek osztálya, Marosvásárhely, 1918. December 1. út 250–254. sz., Maros megye, telefon: 0265/260-323, fax: 0265/267-856, e-mail:tr-mures-reg@jus.ro

9. Az ajánlattételi felhívást közzététel céljából az illetékes intézményekhez 2023. október 9-én továbbították.

DORA OPTICS

Marosvásárhely (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A 0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

Szováta
Str. Principală nr. 151
0773 347 494

www.doraoptics.ro

HAVI KEDVEZMÉNY
-15%
SZEMÜVEGLENCSÉKRE

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM
www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapból származó összeggel októberre ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

Târgu Mureș
Marosvásárhely

A The Journey művészegyüttes újra Marosvásárhelyre látogat. Ezúttal az énekhangot, a zongoramuzsikát és a modern balettet ötvöző *Mozart – Boldogan melletted* című előadást mutatja be.

***Marosvásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala* szeretettel meghívja Önöket a világhírű művészeket felsorakoztató *The Journey* előadására, amelyre 2023. október 15-én 18 órától a Kultúrpalota Nagytermében kerül sor. Az érzelmek széles skáláját felidéző előadás koreográfiája az élet, a szerelem és a halál, valamint a túlvilági élet kérdésének a művészi megjelenítésére épít.**

Az együttes tagjai:
***Juliane Banse* szopránénekesnő,**
***Alexander Krichel* zongoraművész,**
***Simon István* marosvásárhelyi születésű balett- és táncművész,**
valamint
***Andreas Heise* koreográfus.**

A belépés díjtalan, de ingyenjegy beszerzéséhez kötött. Ingyenjegyek a Kultúrpalota jegypénztárában kaphatók keddtől péntekig 9:00-15:30, illetve szombaton és vasárnap 9:00-14:00 óra között. Telefonos helyfoglalás is lehetséges a megadott időintervallumban a jegypénztár 0365 - 451 034-es telefonszámán.

A Bel- és Külkapcsolati Osztály

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió Gaga Marosszék
Marosvásárhely 88.0
Segesvár 104.3
Szászrégen 94.7
Szováta 102.0
médiatér

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

Az ALKONY temetkezési vállalat megbízható FÉRFI MUNKAERŐT alkalmaz. Tapasztalat nem szükséges, csak komolyság és B kategóriás jogosítvány. Jelentkezni személyesen, a délelőtti órákban, a cég székhelyén: Marosvásárhely, Dózsa György út 71. szám. (sz.-I)